

TÕRVA TEATAJA

Väljaandja: Tõrva vallavalitsus Kujundus: loovbüroo Kuldne Lammas Trükk: Kroonpress Otsepost: Omniva Tiraaž: 3000 Toimetus: Egon Ilisson, kuldne@kuldne.com, 53 736 992

Vallavanemaks saab Kalle Vister, volikogu asub juhtima Karl Kirt

Toimetaja Egon Ilisson

Oktoobri viimasteks päevadeks oli selge, et järgmist nelja-aastast perioodi alustavad Tõrva Vallavolikogu koalitsioonis kõik valimistel osalevad nimekirjad peale Reformierakonna.

Koalitsioonipartneritena astuvad järgnevale valitsemisajale vastu valimistel parima tulemuse teinud ja seitse mandaati saanud valimisliit Terve Tõrva, neli kohta laua taha teeninud Isamaa, kolme kohaga EKRE ja ühe voliniku tooli hõivanud Riidaja-Põdrala valimisliit. See on koalitsioonil 21st kohast volikogus koguni 15. Kuna koalitsioonileping on allkirjastatud, võib üsna selgelt välja hõigata, et volikogule esitatavad kandidaadid erinevatele ametikohtadele on juba üsna kindlalt kivisse raiutud.

Esinumbrid astuvad püünele

Tulevase koalitsiooni kogunemisel arutati lisaks koalitsioonilepingu allkirjastamisele ka vastutusvaldkondade jagamist ning seda, kes saavad juhtpositsioonidele. Esialgu jõuti üksmeelele, et vallavanema ametikoha täidab Isamaa erakond, kes esitab vallavanema kandidaadiks Kalle Visteri ning valimisliit Terve Tõrva, kes pakub vallavolikogu esimehe kandidaadiks Karl Kirti.

„Uue ametisse astuva vallavolikogu esimesed prioriteetsemad teemad on kindlasti järgmisel aastal käivituv uus perearstiteenus, eriplaneeringutega seonduvad protseduurid ning 2026. aasta eelarve. Teemasid on palju ning volikogul on siin oluline roll kaasa rääkida ja protsesse juhtida,“ sõnas Karl Kirt. Lisaks on järgmise aasta fookuses Tõrva kõrtsihoone ehitus, kogukondade toetamine, Tõrva linna 100. aastapäeva tähistamine ning haridusvaldkonda eest ootavad muudatused, sealhulgas õppimiskohustuse rakendumine. „Vallavolikogu koosseis on väga tugev ja mitmekülgne,“ räägib töönaoline volikogu esimees Kirt.

Endised juhid taas pildil

Nädalapäevad hiljem olid selgeks räägitud ka teiste ametikohtade kandidaadid. Abivallavanema kohale esitatakse haridus-, sotsiaal- ja kultuurivaldkonnas Ülle Juht (Terve Tõrva) ning majandus- ja ehitusvaldkonnas Tarmo Tamm. Juhil on pikaajased kogemused Tõrva Linna- ja Vallavolikogust, olles olnud ka volikogu esimees. Tamm on olnud pikaajaline Hellen Eliase vallavanem.

Kalle Vister

tulevane Tõrva vallavanem

Kalle Vister on endine Tõrva Linnavolikogu esimees ning alates 2018. aastast Eesti Rahvakultuuri Keskuse direktor. Ta on olnud ametis koolijuhina nii põhikoolis kui gümnaasiumis. Valga Maavalitsuses töötas ta haridus- ja kultuuritalituse juhatajana. Kohalikul tasandil on ta olnud varasemalt linnavolikogu liige ja volikogu esimees. Hetkel panustab ta piirkonna arengusse Tõrva Vallavolikogu aseesimehena ja spordikomisjoni esimehena. Valimistel usaldas oma hääle Kalle Visterile 143 tõrvakat.

võimu. Oleme vastutuseks valmis,“ ütles Tarmo Tamm. Ta lisas, et tema prioriteediks saab piirkondades vee- ja kanalisatsiooni kaasajastamine, valla teede ja tänavate olukorra parandamine ning haridus- ja kultuuritalituse füüsilise keskkonna kaasajastamine.

Komisjonide esimehed

Lisaks vallavalitsuse ametikohtadele on kohalikus poliitikas ka palju teisi olulisi inimesi, kes läbi volikogu ja nende komisjonide töö mõjutavad kohalikku elu. Isamaa erakonna poolt seatakse Tõrva Vallavolikogu aseesimehe kandidaadiks odavikesangar Magnus Kirt.

Vallavolikogu komisjoni esimeeste kandidaatideks esitatakse: haridus- ja noorsootöö komisjoni Terve Tõrva poolt koolijuht Romet Piller, sotsiaalkomisjoni tervishoiutöötaja Heli Holm, majandus- ja eelarvekomisjoni ettevõtja Virgo Kosemets ning revisjonikomisjoni korteriühistute nõustaja ja ettevõtja Reet Kõvask.

Isamaa erakond saab nime-

tada kolme komisjoni juhid: kogukonna- ja turvalisuse komisjoni piirkonnapolitseinik Sander Karu, spordikomisjoni jalgpallitreener Alois Tapferi ning kultuurikomisjoni esimeheks Tõrva Kirik-Kammersaali juhataja Ilmar Kõveriku.

Eesti Konservatiivne Rahvaerakond EKRE esitab planeeringu- ja vallavara komisjoni esimehe kandidaadiks ettevõtja Ivo Muru. Riidaja-Põdrala Valimisliidu esindaja kuulub haridus- ja noorsootöö komisjoni, kogukonna- ja turvalisuse komisjoni ning revisjonikomisjoni.

Otseülekanded istungitest

Allkirjastatud koalitsioonileping seab sihiks kohalikud teenused ja läbipaistva juhtimise järgneval neljal aastal. 47-punktilises lepingus on toodud

Karl Kirt

tulevane Tõrva Vallavolikogu esimees

Karl Kirt töötab alates 2024. aastast Võru Gümnaasiumi direktorina. Varasemalt on ta tegutsenud Tarvatu Gümnaasiumi ja Tarvatu Muusika- ja Kunstikooli direktorina, Valga valla asevallavanemana ning Haridus- ja Noorteameti peasekspertina. Lisaks on Kirt varasemalt olnud nii kaitse- kui põllumajandusministrite nõunik. Tõrva Vallavolikogu liige on Kirt olnud alates 2017. aastast. Valimistel sai Karl Kirt 164 inimese toetuse.

Valimisaktiivsus taaskord muljetavaldav

Tõrva valla valijad olid tänava väga aktiivsed – 4807 valimisõiguslikust elanikust osales 3335, millest kehtivaid hääli oli 3321. Valimisaktiivsus oli 69,4%, mis selgelt ületas Eesti keskmise (59,3%). Jaoskonnas anti 63,5% ja e-hääletusel 36,5% häältest.

Volikogus sai kõige rohkem kohiti valimisliit Terve Tõrva (7), kellele järgnesid Reformierakond (6) ja Isamaa (4). EKRE võttis 3 mandaati ja Riidaja-Põdrala valimisliit 1. Häälte arvu mõttes tähendas see seda, et Terve Tõrva sai 991, Reformierakond 900, Isamaa 702, EKRE 516 ja

Riidaja-Põdrala valimisliit 212 häält. Valimiskünnise ehk 5% täitsid kõik kandideerinud nimekirjad – suurim saak oli seega 29,8% protsendiga Terve Tõrval ja väiksem ehk 6,4% Riidaja-Põdralal. Juhul, kui viimane ei oleks täitnud künnist, oleks kõige suurema tõenäosusega saanud lisa-

Tõrva Vallavolikogu liikmed enne vallavalitsuse moodustamist

Valimisliit Terve Tõrva

- Karl Kirt
- Heli Holm
- Tarmo Tamm
- Virgo Kosemets
- Ülle Juht
- Kristel Veri
- Mikk Umbleja

Eesti Reformierakond

- Helen Elias
- Maido Ruusmann
- Eero Viisu
- Tõnu Jaansalu
- Merily Boisen
- Indrek Valner

ISAMAA Erakond

- Kalle Vister
- Magnus Kirt
- Sander Karu
- Alois Tapfer

EKRE – Eesti Konservatiivne Rahvaerakond

- Ivo Muru
- Urmas Kivit
- Allan Ilisson

Riidaja-Põdrala Valimisliit

- Tiina Laidvee

välja nii haridus, kultuur, tervishoid, keskkond, sport kui ka valitsemise valdkonnad. Hariduses on tähtis Tõrva Gümnaasiumi gümnaasiumiosa säilimine. Lisaks liidetakse Hummulu ja Ala lasteaiad Mõmmikuga ning Tõrva Kool muudetakse tagasi Riidaja kooliks. Koolitoit on jätkuvalt tasuta ja lisandub hommikupudru võimalus. Kultuuris käivitatakse kõrtsihoones Tõrva Kultuurikeskus, korrastatakse kino fassaad ja Kirik-Kammersaali sissepääs.

Leppes on selgelt sõnastatud ka vastuseis tuuleparkide eriplaneeringutele. Lisaks koostatakse teehoiukava ja asutakse korrastama Riiska linnaosa. Samuti arendatakse kesklinna ja Veskijärve piirkonda ning rajatakse Tõrvast kuni Patkülani kõnnitee. Tugevdatakse elanikkonnakaitset ja turvakaamera te võrgustikku. Spordis uuendatakse jalgpallistaadion I liiga nõuetele vastavaks. Ühe olulise muutusena tehakse volikogu istungid avalikkusele kättesaadavaks otseülekannetena. Koalitsioonilepingut on võimalik lugeda Tõrva valla kodulehelt.

koha Isamaa nimekirja.

Kõige suurema isikliku häältesaagi sai praegune vallavanem Helen Elias, kes teenis 197 häält, tulevane volikogu esimees Karl Kirt 164 häält, tulevane vallavanem Kalle Vister 143, Heli Holm 118, Tarmo Tamm 112, hetkel volikogu esimehe ametit pidav Maido Ruusmann 108, Ivo Muru 98, Magnus Kirt 92 ja Urmas Kivit 90 häält.

Tõrva Raamatukogu on ajutiselt suletud

Tõrva Raamatukogu on alates 10. novembrist ajutiselt suletud. Tellimusi raamatukappi sel perioodil vastu ei võeta ja ka pikendamine võib olla häiritud. Raamatuid on võimalik tagastada tagastuskasti, kuid ka nende arvelt maha võtmine võib olla lühikest aega takistatud.

Raamatukogu avatakse uutes ruumides novembri teises pooles, mille kohta tuleb eraldi teade.

Tasuta puulehtede äravedu Tõrva linnas toimub 19. novembril

Sügislehtede tasuta äravedamiseks tuleb kinnistuomanikel esitada e-taotluste keskkonnas SPOKU avaldus, kuhu tuleb märkida nii kinnistu aadress, äraveetavate lehtede kogus (kotti, liitrit) ja äraviimise kuupäev. Võimalus on teatada puulehtede äraviimisest ka telefonile 766 5330. NB! Iga registreeritud kinnistu juures käiakse üks kord.

- Lehed tuleb korjata kottidesse ja tõsta äraveo kuupäevaks piirdeaiatähta tänavapoolsesse serva. Enne äraveo päeva tuleb lehekotte hoida oma kinnistul, kuna kotihunnikud riivavad tänaval silma.
- Juhul, kui kotid sisaldavad peale puulehtede ka muud prahti, ei viida neid ära.
- Kottidesse ei tohi panna oksa, õunu ega muid aiasaadusi ja olmeprügi! Ainult puulehed!
- Lehekottide maksimum suurus on 100-150 liitrit, millest suuremaid lehekotte ära ei viida.

Kinnistuomanikel on võimalik aia- ja haljastusjätmeid viia ka oma transpordiga Härma karjääri territooriumil asuvasse Tõrva valla jäätmejaama. Biolagunevate aia- ja haljastusjätmete vastuvõtmine on tasuta.

Huviringid saavad tegevustoetust

Huvihariduse ja -tegevuse toetus on suunatud Tõrva vallas elavatele 7-19-aastastele noortele.

Tõrva valla huvitegevuse ja -hariduse toetuse liigid on

- huviringide ja -hariduse tegevustoetus;
- võistlustel ja konkurssidel osalemise toetus;
- väljaspool Tõrva valda huvitegevuses ja -hariduses osalemise ja transpordikulude toetus.

Tegevustoetust saab taotleda Tõrva valla territooriumil huviharidust või -tegevust korraldava eraõiguslik juriidiline isik ja Tõrva Vallavalitsuse hallatav asutus. Seda saab taotleda juhul, kui huviharidust või -tegevust pakutakse 7-19-aastastele Rahvastikuregistri järgsetele Tõrva valla elanikele. Toetatav tegevus peab olema kooskõlas Tõrva valla arengukava ja huvihariduse ning -tegevuse kavaga.

Tegevustoetust saab taotleda uue huvitegevuse või -hariduse ringi käivitamiseks, samuti olemasoleva ringi edasiarendamiseks.

Huviringi juhendajal peab olema kompetents huvihariduse või -tegevuse läbiviimiseks. Spordi- või liikumisringi juhendaja peab omama tegevusvaldkonnale vastavat kutsekvalifikatsiooni ja pädevustunnistust või erialast haridust. Vormikohane taotlus ja tegevuskava tuleb esitada vallavalitsusele hiljemalt 30. novembriks.

Head Tõrva valla elanikud, ettevõtjad, kogukondade eestvedajad ja töötajad

Helen Elias

Vastutusrikas peatükk minu elus saab läbi ja soovin südamest tänada igahüht, kes on andnud oma panuse Tõrva valla arengusse. On olnud suur au ja vastutus juhtida valda, mis on täis tegusaid, hoolivaid ja ettevõtlikke inimesi.

Need aastad on olnud õppimise, kasvamise ja koostöö aeg. Koos oleme seisnud silmitsi keerukate olukordadega, viinud läbi olulisi ja vajalikke reforme ning mis peamine, nautinud suuri kordaminekuid. Tõrva vald ei ole lihtsalt koht kaardil, vaid meie kodu, mille üle tunneme uhkust. See on koht, mida teatakse üle Eesti ja millest räägitakse vaid positiivset. Tõrva valla tugevus peitub inimestes: nendes, kes usuvad oma kodukohta ja on valmis selle heaks panustama.

Tõrva vald on liikunud kindlal arenguteel. Oleme uuendanud valla arengukava ja seadnud sihid, mis vaatavad julgelt tulevikku. Meie rändesaldod on viimastel aastatel olnud positiivne, mis tähendab, et meile tuleks elama rohkem, kui siit ära minnakse. Oleme pööranud suurt tähelepanu kogukondade kaasamisele läbi kaasava eelarve ja mittetulundusliku tegevuse toetamise. Ellu on viidud mitmeid sündmusi ja projekte, mis on andnud uue ilme meie küladele ja kogukonnakeskustele. Lisaks oleme võimendanud noori: käivitasime noorte omaalgatuse toetamise korra, kust on noored taotlenud raha oma ideede elluviimiseks. Noorte kõrval ei ole me unustanud ka eakaid, kes saavad alates sellest aastast osaleda Väärikate Ülikoolis, mis on vastu võetud väga suure osalejate arvuga.

Lisaks mitmete investeeringute kõrval oleme julgenud teha otsuseid, mis on olnud valla arengu jaoks vajalikud. Läbi on viidud haridusreform, tänu millele oleme suutnud tagada õpetajatele motiveerivat töötasu, leida erinevaid spetsialiste ja pakkuda kaasasõidet atraktiivset haridust õpilastele. Lisaks oleme loonud kogukonnakeskuste kontseptsiooni, mis on taganud tugeva sünergia ja võimaldanud pakkuda vajalikke teenuseid väljaspool Tõrva linna. Tõrva Muusikakool on saanud endale väärika ja inspireeriva maja, mis toetab nii õppimist kui loovust. Suurepärase liikumisvõimaluste ja sündmuste kõrval oleme taaselustanud Jüriöö jooksu ja kutsunud ellu Tõrva valla sportmängud, mis ühendavad kõiki põlvkondi ning annavad meile võimaluse ühi-

sel liikumisest ja koostegemisest rõõmu tunda.

Tänaseks on Tõrva valla finantsseis stabiilne ja vastutustundlik. Meie areng ja investeeringud on tehtud läbimõeldult, hoides silma peal nii tulevikul kui ka valla finantsvõimekusel. Tõrva valla eelarve on heas seisus – meie laenukoormus on 38%, mis annab võimaluse uuteks investeeringuteks ning toetab stabiilset ja läbimõeldud kasvu. Oleme suutnud investeerida

„Põhjalik eeltöö erinevate projektidega on tehtud ja mitmed positiivsed rahastusotsused ootavad edasi toimetamist.“

rida targalt ilma, et see kahjustaks valla rahalist seisut. Meie eelarve on tasakaalus, võlakoorumus kontrolli all ning investeeringud suunatud just sinna, kus need toovad kõige suuremat kasu.

Põhjalik eeltöö erinevate projektidega on tehtud ja mitmed positiivsed rahastusotsused ootavad edasi toimetamist. Kõrtsihoone ümberehitamiseks multifunktsionaalseks vabaja keskuseks on käimas ehitushange ja ootame hinnapakkumisi, Tõrva Gümnaasiumi energiatõhusumaks muutmine on saanud rahastusotsuse, Helme Ordulinnuse arendamise rahastustaotlus on esitatud. Kogukonnapõhise hoone ehitamine Helmesse, mille eesmärk on ligipääsetav ja ökonoomne hoone vähese abi- ja toetusvajadusega inimestele on saanud samuti positiivse rahastusotsuse.

Lisaks on valminud Helme tööstusala projekt, mille rahastustaotlus on esitatud, ning ka Vanamõisa rannaala arendamise projekt. Leader meetmesse oleme esitanud Riiska linnaosa palliväljaku rahastustaotluse, millele ootame otsust, et uuel

2025. aastal. Lisaks oleme suutnud tagada õpetajatele motiveerivat töötasu, leida erinevaid spetsialiste ja pakkuda kaasasõidet atraktiivset haridust õpilastele. Lisaks oleme loonud kogukonnakeskuste kontseptsiooni, mis on taganud tugeva sünergia ja võimaldanud pakkuda vajalikke teenuseid väljaspool Tõrva linna. Tõrva Muusikakool on saanud endale väärika ja inspireeriva maja, mis toetab nii õppimist kui loovust. Suurepärase liikumisvõimaluste ja sündmuste kõrval oleme taaselustanud Jüriöö jooksu ja kutsunud ellu Tõrva valla sportmängud, mis ühendavad kõiki põlvkondi ning annavad meile võimaluse ühi-

sel liikumisest ja koostegemisest rõõmu tunda.

Tänaseks on Tõrva valla finantsseis stabiilne ja vastutustundlik. Meie areng ja investeeringud on tehtud läbimõeldult, hoides silma peal nii tulevikul kui ka valla finantsvõimekusel. Tõrva valla eelarve on heas seisus – meie laenukoormus on 38%, mis annab võimaluse uuteks investeeringuteks ning toetab stabiilset ja läbimõeldud kasvu. Oleme suutnud investeerida

rida targalt ilma, et see kahjustaks valla rahalist seisut. Meie eelarve on tasakaalus, võlakoorumus kontrolli all ning investeeringud suunatud just sinna, kus need toovad kõige suuremat kasu.

Lisaks oleme suutnud tagada õpetajatele motiveerivat töötasu, leida erinevaid spetsialiste ja pakkuda kaasasõidet atraktiivset haridust õpilastele. Lisaks oleme loonud kogukonnakeskuste kontseptsiooni, mis on taganud tugeva sünergia ja võimaldanud pakkuda vajalikke teenuseid väljaspool Tõrva linna. Tõrva Muusikakool on saanud endale väärika ja inspireeriva maja, mis toetab nii õppimist kui loovust. Suurepärase liikumisvõimaluste ja sündmuste kõrval oleme taaselustanud Jüriöö jooksu ja kutsunud ellu Tõrva valla sportmängud, mis ühendavad kõiki põlvkondi ning annavad meile võimaluse ühi-

aastal ehitustöödega pihta hakata. Eelarvestrateegias oleme ette näinud teede rahastuse suurendamise. Uueks aastaks on tehtud kokkulepped suursündmuste Grillifestivali ja Võnge x Tõrva Tule-Päevade toimumiseks. Alustatud on "Tõrva linn 100" sündmuste ettevalmistusega ja kultuurikalender saab olema mitmekesine üle kogu valla. Need nimetatud projektid on minu jaoks prioriteetsed teemad, mille jätkumise ja arendamise eest ma volikogus seisán.

Kõikide nende saavutuste taga on aga inimesed. Vallavalitsuses ja alalastutes on kujunenud väärtuslik ning professionaalne organisatsioonikultuur, kus töötajad tunnevad vastutust ja uhkust oma töö üle. Meil on meeskond, kus igaühe panus on hinnatud ning kus ühine eesmärk on teenida vallaelanike huve. Täna kogu vallavalitsuse meeskonda ja töötajaid ning samuti allasutuste meeskondasid – teie kõigi töö on olnud Tõrva valla edu alus.

Kuigi minu töö vallavanemana saab nüüd läbi, siis minu süda on ja jääb Tõrva valda. Kõige suurem häälatesaak näitab, et praegune suund on olnud õige. Jätkan oma teekonda volikogu liikmena ja seisan edasi selle eest, et Tõrva vald areneks targalt ja tasakaalustatult, jäädes alati inimeste vallaks. Soovin, et meie kogukonnad oleksid tugevad, meie ettevõtjad ettevõtlikud ja meie noored julged unistama. Tõrva peab olema koht, kus iga hää loeb ja iga idee saab võimaluse kasvada milleski suureks.

Soovin uuele vallavõimule edu ja jaksu, kuid mis peamine – selget ja strateegilist eestvedamist Tõrva valla arengu suunamisel. Suur aitäh teile kõigile usalduse, toetuse ja koostöö eest.

Mulgimaa Uhkuseks Orav, uus Mulgi vanem Oks

Tarvastu kihelkonda Mustlasse oli 10. oktoobril kogunenud arvukalt mulke ja nende sõpru.

Pärast pidulikku lipuheiskamist Mulgi Majakale suundus rahvarõivais ja lippudega seltskond Mustla rahvamajja, kus toimus väike Mulgimaa koolilaste kontsert. Sõna võtsid mulke tervitama tulnud setod ja võrokese ning välja kuulutati Mulgimaa Uhkus ja uus Mulgi vanem.

Mulgimaa Uhkuseks nimetati kirja-

mees Elmar Orav, kes on järjestikku 11. selle auhinna saaja. Orav on endine Hummulu Raamatukogu juhataja, kes töötas seal pea 55 aastat, kujundades sellest kogukonna vaimse elu keskuse. Lisaks on Elmar 9 mälestusteraamatu autor. Orav ise nimetab end mulgi keele patrioodiks ja kasutab seda lapsepõlves armsaks saanud keelt ka praegu igal võimalusel. Ka kaks tema mälestusteraamatut on läbinisti mulgikeelsed: "Kui me viil latse ollim" ilmus 2015. aastal ja „Mia elä Ummulin“

2025. aastal. Senine Mulgi vanem Kalle Vister andis oma ametiketi pidulikult üle 12. Mulgi vanemaks valitud Priit Oksale, kes on peamiselt tuntud Urissaare kantrifestivali ja muude sündmuste korraldajana. Lisaks tegutseb Oks ansamblites Nikns Suns ja Folksell. "Võttes vastu ühe kultuurikillu esindusõiguse, saan rolli, et kogu maailma kultuuriruum oleks rikkam, et mulgid oma tegemistes oleks rõõmsad ja uhked. See on uhkuse asi," ütles uus Mulgi

vanem oma esimeses kõnes.

"Mulgid on ajalooliselt harjunud uhkust tundma, et nad olid esimesena kavalad, süsteemsed, rikkad ja haritud. Meil on Mulgimaal kõvasti vägevast kultuuri ja aegadeid inimesi. Järgmise kahe aasta jooksul annan oma panuse sellesse, et Mulgi kultuur püsiks ja uueneks, kohalikel oleks juured maas ja naeratus näol, ning kaugema kandi rahvas teaks, miks, mida ja millal Mulgimaale tasub vaatama ja kuulama tulla," lisas ta.

KUUFOTO:

16. oktoobril pidas Tõrva Vallavolikogu koosseis viimase istungi, mis lõppes ühise piduliku koosvii-bimisega Tõrva Kirik-Kammersaal-lis. Muusikalise etteastega astusid üles Maie Kala ja Monika-Evelin Liiv. Foto: Taavi Bergmann

Tõrva valla II Vallavolikogu koosseisu kuulusid Maido Ruusmann, Enn Mihailov, Tiiu Vips, Eero Viisu, Rein Reinsalu, Giia Tetlova, Marge Udras, Hardo Lust, Harry Mägi, Ahti Saar, Indrek Valner, Ülle Juht, Heli Holm, Virgo Kosemets, Arnold Looga, Allan Ilisson, Ilmar Kõverik, Kalle Vister, Karl Kirt, Tarmo Tamm ja Romet Piller.

Foto: Taavi Bergmann

Tõrva 100 – “Porgy ja Bess”, Võnge ja palju muud

Tõrva linn tähistab tuleva aasta 2. juulil oma 100. aastapäeva linnaõiguste saamisest. Tähtsa sündmuse puhul on toimumas erilimelisi elamu- ja sündmusi üle terve valla kogu 2026. aasta jooksul.

Juubeliaasta programmi kulminatsiooniks on planeeritud kaks suurt kultuurisündmust: Tõrva Ooperipäevad ja Võnge x Tõrva Tule-Päevade festival.

“Porgy ja Bessi” taassünd

29. augustil 1998. aastal jõudis Tõrva linn paljude Eesti inimeste teadvusse ja punktina ka maailmakaardile, kui Tõrva keskvaljakul etendati senini Eesti suurim vabas õhus toimunud klassikalise muusika ettekanne. Enam kui 7000 inimest tõi Tõrva keskvaljakule kokku George Gershwini ooper “Porgy ja Bess” kontsertettekannet. Piletid suursündmusele müüdi läbi vaid loetud tundidega, paljud tõrvakad ja Tõrva sõbrad pidid seetõttu rahulduma pilguga läbi ürituse piirdeaia või lihtsalt kaugele kostvate helide nautimisega.

Toonase suursündmuse mastaapsusest ja tähtsusest ajendatuna kasvas välja plaan meie armsa vallakeskuse, Tõrva linna 100. juubeliks taaskord tuua tõrvakate ja meie sõprade ette see George Gershwini maailmakuula suurvormi ettekanne.

Nii lavastub 3. juulil Tõrva linna keskvaljakul kaheosaline kontsertettekannet George Gershwini teostest „Rhapsody in Blue“ ja „Porgy ja Bess“ – täpselt nagu oli see aastal 1998.

Kui 1998. aasta “Porgy ja Bessi” esitluse ajal istusid pealtvaatajad linna keskvaljakul lageda taeva all ja risk halva ilma tõttu ürituse nurjumiseks oli erakordselt suur, siis sel korral minnakse kindlat teed.

Porgy ja Bessi 1998. aasta ettekanne Tõrva keskvaljakul. Foto: Priit Simson.

Ürituse tarbeks püstitatakse Eesti suurim ajutine kontserthall, mis mahutab kuni 1700 pealtvaatajat, suure nõudluse korral ehk pisut enamgi.

Kuna aga seesuguse kontserthalli ehitus ja tehnika paigaldus on meeletult suurte kuludega ja nii mõnelegi võib jääda suurejooneline “Porgy ja Bess” muusikaliselt pisut raskeks, siis korraldatakse 4. juulil gala parimatest filmimuusika paladest. Ehk toimub kahepäevane pidulik klassikalise muusika suursündmus, mis peaks sobima nii tõsisematele ooperisõpradele kui kvaliteetselt esitatud tuntud filmimuusika sõpradele tõrvast ja kaugemalt.

Sündmustel astuvad solistidena üles Pumeza Matshikiza – sopran (Lõuna-Aafrika), Luthando Qave – bariton (Lõuna-Aafrika), Monika-Evelin Liiv – metsosopran (Eesti), Samuel Sakker – tenor (Austraalia), Collegium Musicale, Pärnu Linnaorkester ja dirigent Henri Christofer Aavik, kes võitis sel aastal German Conducting Award'i peaauhinna. Lisaks mitmeid Eesti tuntumaid lauljaid,

kellega läbirääkimised veel käivad.

Sündmuse kunstilise juhi ja ühe eestvedaja, Tõrva vallast pärit maailmakuula metsosopran Monika-Evelin Liivi sõnul on ettevalmitused põhiosas lõpujärgus ning toimub aktiivne töö nii programmi lõppedetailide lihvimise kui veel mõnede solistide ja muusikute otsimisega. Samuti on suureks väljakutseks eelarve kokkusaamine – ainuüksi kontserthalli püstitus maksab enam kui 100 000 eurot ja sündmuse koguelarve küündib palju suuremaks. Suurimat tulu plaanitakse teenida piletitulust, suure panuse annavad erasektori toetajad ja projektitoetused, samuti rahastab üritust ka Tõrva vald. “Keeruline on, aga meie armas Tõrva ja selle inimesed on seda väärt, et pingutada”, selgitas Liiv ettevõtetud väljakutset.

Sündmuse piletid on plaanis müüki paisata detsembri alguses, et kõik tõrvakad ja Tõrva sõbrad saaksid poetada jõuluvana kingikotti sel aastal just selle sündmuse pääsme. Nagu tavaks saanud, nii tuleb ka sel korral piiratud hulk pääsmeid

müüki tõrvakate jaoks soodushinnaga juba tuntud müügikohtades ehk Tõrva lillepoodides ja Veemõnulas.

Võnge x Tõrva Tule-Päevad

Eesti üks omanäolisemaid muusikafestivalide Võnge ja Lõuna-Eesti suve suursündmus Tõrva Tule-Päevad ühendavad jõud ning toovad linna 100. juubeli puhul Tõrva suurejoonelise muusika- ja valgusfestivali. Reedel, 31. juulil ja laupäeval, 1. augustil muutuvad linna keskvaljak ja Veskijärve ümbrus unikaalseks heli- ja valgusuniversumiks, kus kohtuvad välja- ja muusikainstituutide ja populaarse muusika, valgusinstallatsioonid ja tulemaagia.

Kahe pika päeva jooksul saab publik nautida mitmekümne väljapaistvaima kodumaise ja rahvusvahelise alternatiiv ja popartistide loomingut ning imetleda festivalialale loodud valgusinstallatsioone. Sürraalses paralleeluniversumis sulanduvad maa, vesi, õhk, tuli ja vaim ühtseks kaleidoskoobiks. Festival rõõmustab ka rikkaliku lasteprogrammi, mitmekesiste sõna- ja fotonäituste, suussulavate maitseelamuste ning palju muuga.

„Tõrva Tule-Päevadid võib pidada kogu Eesti üheks suve tipp-sündmuseks, millel on oluline roll nii kohaliku kogukonna kui ka kaugemate külaliste jaoks. Võnge ja Tule-Päevade koostöö toob meie festivalidesse uue värskuse ja mõõtmel, sidudes Tõrvale omase tule ja valguse kodumaise ning rahvusvahelise muusikaga. Seda kõike erilisel väärikal 2026. aastal, mil Tõrva tähistab oma 100. sünnipäeva,“ sõnas Tõrva vallavanem Helen Elias.

„Võnge ei väsi üllatamast. Igal aastal uus imeline koht mõnes imekaunis Eesti-

Koos hakkas käima siseturvalisuse noorterering

8. oktoobril toimus Tõrva siseturvalisuse noortereringi esimene kohtumine, kuhu kogunes huvilisi lausa 19.

Esimesel kohtumisel olid end tutvustamas kõik meie siseturvalisuse asutused, kes tulevikus oma valdkonna teemasid läbi hakkavad viima. Esindatud oli kiirabi ja Tõrva Tervisekeskus, Naiskodukaitse, Politsei- ja Piirivalveamet, Kaitseliit ja Päästeamet, Tõrva Avatud Noortekeskus ja Tõrva Vallavalitsus.

Kuna asutused viivad huviringi läbi täiesti vabatahtlikult, siis Tõrva siseturvalisuse noortereringi on eelkõige oodatud need, kellele turvalisuse teema huvi pakub ja kes soovivad oma õpitavate oskuste ja teadmistega teisi aidata.

Huviringis saad praktilisi oskusi ja vajalikke teadmisi turvalisuse valdkonnast:

- kuidas töötavad Politsei- ja Piirivalveamet, kiirabi, Kaitseliit, Naiskodukaitse ja Päästeamet;
- kuidas tunda ära erinevaid ohte nii kodus, liikluses kui ka looduses ning kuidas nende korral käituda;
- kuidas aidata neid, kes on hätta sattunud;
- kuidas tulla iseseisvalt toime, kui elutähtsad teenused on katkenud.

Tõrva siseturvalisuse noorterering toimub kolmapäeviti kell 17.00-18.30 Tõrva Noortekeskuses või juhendajate poolt valitud kohas.

Siseturvalisuse noortereringi avakohtumine oli osalejaterohke ja meeleolukas.

Tõrva valla sportmängude meistriks tuli T-Team

Sai peetud Tõrva valla sportmängude viimane osavõistlus – selgunud on läbi aasta kestnud rahvaspordiürituse parimad. Ajaloo esimese tiitli viib koju võistkond T-Team.

26. oktoobril kogunes Koorkülas 10 meeskonda üle valla, et panna end proovile mõttemängudes, mis olid ka sportmängude aasta kulminatsiooniks. Kokku oli 6 voo- ja 30 küsimust. Põhiteemaks oli Koorküla, lisaks esitati laia silmaringi küsimusi Tõrva valla ja spordi kohta. Tasavägisest mängust väljus võitjana Riida ja Mõis, kes sai 31 silma. Neile järgnesid kohalik Koorküla võistkond ja M.A.B.T.

Tänane nii küsimuste koostajaid Egonit, Piretit ja Sirjet kui ka kogu Koorküla kogukonda meeldiva vastuvõtu eest! Kuigi võistkonnal T-Team ei läinud

viimasel etapil kõige paremini – oldi seitsmendad – suudeti siiski kokkuvõttes hoida Riidaja Mõis enda selja taga ning kindlustada 6 etapi kokkuvõttes esikoht 244 punktiga. Riidaja saagiks jäi hooaja kokkuvõttes 238 ning Ritsu Ritsikatel, kel oli samuti võimalus enne viimast osavõistlust üldvõit endale napsata, 229 punkti (viimasel etapil oldi üheksandad).

Võitjavoistkonna T-Teami ridades osales hooaja jooksul 10 võistlejat, võiduka meeskonna moodustasid Kadi Kertu Elias, Chaty Heidrits, Kristi Järvi, Triini Jõgisuu, Aigi Treimuth, Egon Bogdanov, Kristi Napast, Kaire Elias, Sander Metsar ja Tarmo Lemetti.

Kokku osales etappidel 138 erinevat võistlejat ja kõigil kuuel etapil löid kaasa Lauri Drubins, Ragne Margus, Kaido Al-

T-Teamis andsid paljuski tooni naisvõistlejad. Foto: Egon Bogdanov

pakov, Katre Kattai, Gerd Mathias Kattai, Anne Jaakson, Anneli Külm, Chaty Heidrits, Aigi Treimuth ja Indrek Valner.

Hooaja pidulik lõpetamine ja autastamine toimuvad sel pühapäeval.

Ritsu Kogukonnakeskus pälvis tunnustuse

29. oktoobril toimus Võrus Eesti Avatud Noortekeskuste Ühenduse üldkoosolek, kus tunnustati silmapaistvamaid noortevaldkonna tegijaid üle Eesti.

Ühendus tunnustas Ritsu Kogukonnakeskust suure südame ja pühendumusega tehtud töö eest. Tänavu oli see ainus kogukonnakeskus, mis sellise esiletõomise osaliseks sai.

Tänukirja üleandmisel rõhutati keskuse fenomenaalset ja terviklikku toimimist – tegemist on paigaga, kus tegevustesse on kaasatud nii noored, lapsevanemad kui ka kogukond. Samuti toodi esile keskuse eestvedaja Giia Tetlova suurt panust rahvusvaheliste projektide kirjutamisse, mille kaudu on loodud kogukonna noortele mitmekesiseid võimalusi.

maa paigas ning sellega koos ka teisenud programm ja meeleolu. Võnke teebki eriliseks see, et see on alati värsket ja uuenduslik. Tuleval suvel jõuame Tõrva, kus ühendame jõud Tule-Päevadega, et luua festival, mida pole siinmail veel nähtud. Või kui aus olla, siis see ei olegi festival – see on unenägu, mida ei raatsi maha magada,“ lisas Võnke asutaja ja eestvedaja Tarmo Sikk.

Vaikselt on langetanud saladusloori ja teatavaks tehtud viis esinejat: ansambel SADU, Eik, kiki, Duo Ruut ja Leslie da Bass. Kogu programm avalikustatakse jooksvalt 2025. aasta lõpus ja 2026. aasta kevadel.

Varasema 11 suve jooksul on Võnge rännanud Harju-, Järva-, Pärnu-, Lääne-Viru-, Valga-, Tartu-, Võru- ja Hiiumaale ning toonud Eestimaa pisikesesse, ent muinasjutulistes paikadesse esinema mitusada artisti paarikümnest riigist, teiste seas kooslused ja sooloartistid, kes harjunud metropolides tuhandete või kümnete tuhandete rõõmuks üles astuma. Tõrva Tule-Päevad on kujunenud aastatega traditsiooniks, mis toonud Tõrva suvesse tuhandeid külastajaid terveks nädalaks erilimeliste sündmustele.

Tõrvakate festivali- ja päevapassid on müügil Tõrva Veemõnulas, Keskvaljaku Lillesalongis, Tikste Coopi Amaranth lillepoe ja ja Tõrva Lilleaidas. **Tõrvakate kahe päeva festivalipassi hind on 50 eurot, päevapass maksab 30 eurot.** Laste- ja noortepassid on müügil aadressil www.piletikeskus.ee.

Rohkem infot festivali kohta leiab aadressilt www.vongee.ee.

Matkasari oli taaskord populaarne

22. septembrist kuni 19. oktoobrini toimus sügisene matkasari Tõrva ja Hummuli terviseradadel.

See koosnes neljast matkaperioodist, millest üks periood kestis esmaspäevast pühapäevani – nii oli osalejatel võimalus omale sobival ajal ja meeldiva tempoga terviserajal liikudes „sõnu otsida“. Igal nädalal paigaldati mõlema terviseraja kümnesse kontrollpunkti uus sedel.

Raamatuaastale pühendatud „sõnade otsimine“ tutvustas Eesti raamatuid – matkajatel tuli leida raamatu autor. Sedelil oli raamatu kaanefoto, kus autori nimi oli varjatud – eks mõne raamatu autor meenus kohe, teine aga tuli üle kontrollida. Raamatud said valitud eelmise sajandi 100 parima raamatu ja 2024. aasta eestikeelsete raamatu TOP nimekirjast. Kokku tuli koguda 40 autori perenime, need kanda ristsõna õigetes lahtritesse ja lahenduski ristsõna. Tänavuse ristsõna lahenduseks oli lause „On raamatuaasta – loe raamatuid, loe eesti keeles.“

Vastuseid laekus 54 ja kõikidele osalejatele on meeneks märkmik koos pastapliiatsiga, mille saab kätte spordi- ja rahvatervise spetsialisti käest, kelle kontoriruum asub Tõrva kõrtsihoones.

Ja mis kõige olulisem – nii Tõrva kui ka Hummuli terviserajad on avatud aastaringselt, iga päev hommikust õhtuni ja õhtust hommikuni. Tulge liikuma ja hinge kosutama kauni looduse keskele! Tehke endale ja oma kehale kingituseks tervislik liikumisamps iga päev. On ju teada tuntud tõde, et pole halba ilma, vaid tuleb valida õige riietus ning esimene samm kodussest välja teha ongi see kõige raske. Tehke see esimene samm ja siis kõik need järgnevad.

Kohtumiseni terviserajal! Tõrva liigub!

RMK kutsub tutvuma Jõgeveste küla metsatööde plaaniga

RMK on valmis saanud metsatööde plaani kavandi Tõrva vallas Jõgeveste külas Barclay de Tolly riigimetsa kogukonnaalal. Kavandisse on koondatud ka kogukondade tehtud ettepanekud.

RMK kutsub metsatööde plaani kavandi tutvustamisele reedel, 19. novembril kell 15.00, et arutada metsatööde planeerimist. Võimalusel minnakse ka aladele, kus plaanitakse töid teha.

Kohtumispaik on Barclay de Tolly parklas.

Kohaliku kogukonna ja elanike ettepanekuid oodatakse metsatööde plaani kavandile hiljemalt 10. novembriks.

Swedbanki automaat kolis

Swedbanki automaat koliti kesklinna Coopi

16. oktoobril kolis Swedbanki sularahaautomaat uude asukohta – selle leiab nüüd Tõrva kesklinna Konsumi vana sissepääsu tamburist aadressilt Tartu tn 6.

Tõrva Vallavalitsuse dokumendiregister on teenäitaja

29. oktoobril toimus esmakordselt konverents „A² – avalik teave ja avaandmed“, mida korraldasid Andmekaitse Inspeksioon ning Justiits- ja Digiministeerium.

Sündmus ühendas avaliku teave päeva ja avaandmete foorumi, pakku- des sisukat arutelu avaandmete ning avaliku teave ja isikuandmete kaitse teemadel.

Konverentsi päevakavas oli ka Andmekaitse Inspeksiooni avaliku teave seire tulemuste tutvustus ning seire auhinna üleandmine. Seire viidi läbi 2025. aasta septembris ja oktoobris – selle käigus hinnati dokumendiregistrite toimimist ja teave avalikustamise vastavust kehtivatele nõuetele. Täpsemalt vaadeldi andekaitsemärgete (AK) kajastamist dokumendiregistris, juurdepääsu võimaldamist avalikele dokumentidele, füüsiliste isikute nimede ja AK-teave avalikustamist, samuti personali- käskkirjade (sh lisatasude, preemia- te, puhkuste ja lähetuste käskkirjad) ning vallavalitsuse protokollide avalikustamist.

Meil on suur rõõm teatada, et Andmekaitse Inspeksioon tunnustas Tõrva Vallavalitsuse dokumendiregistrit 2025. aasta avaliku teave seires silma paistnud teenäitajana. Pälvisime tunnustuse „Läbipaistvuse Majakas 2025“. Seajuures teenis Tõrva vald 8st võimalikust punktist koguni 7,5. Sama kõrget hinnet suutis näidata lisaks vaid Mustvee vallavalitsus.

Tunnustuse võttis vastu Tõrva vallasekretär Signe Kiin (paremal). Foto: Andri Tallo

Alates 21. oktoobrist võttis Tõrva vald kasutusel uue kaasaegse kodulehe.

Tegemist on Eesti Linnade ja Valdade Liidu eestvedamisel valminud kohalike omavalitsuste ühise platvormiga, mis aitab tagada infoteenuse osutamise ühtlast taset, positiivset kasutajakogemust kodanikele ja ka tehnilist jätkusuutlikkust.

Uus veebileht põhineb Vallitsusportali platvormil, mille majutust ja haldust korraldab Rahandusministeeriumi Infotehnoloogiakeskus (RmIT). Vallitusportali kasutavad tänaseks lisaks Riigikantseleile ka ministeeriumid ja mitmed teised riigiametid. Omavalitsusportaal on kohandatud vastavalt kohalike omavalitsuste vajadustele ja sellega on liitunud 44 omavalit- sust.

Uus veebileht annab kasutajale võimaluse infot kergemini leida. Lisaks kaasaegsele visuaalsele lahendusele on põhjalikult uuendatud ka lehe sisu. Paratamatult võib alguses esineda väikeseid viperusi. Kodulehe struktuur on uuesti kokku pandud, mistõttu ei pruugi kõik senised lehed olla menüüs harjumuspärase kohas.

Kui märkad mõne alalehe või lingi puhul probleeme, anna sellest palun teada e-posti aadressil ingeri.aer@torva.ee.

AITÄH!

Valimisliit Terve Tõrva meeskond tänab suure toetuse eest!

KOHALIK EELKÕIGE!

Mõmmiku tegus sügis ja 50. juubel

Tekst: Lisanna Kaar, Jaana Raudsepp, Marju Palk, Ines Piller

Fotod: Ülav Neumann, Jaana Raudsepp, Lisanna Kaar, Rain Aunapu

Selle sügise märksõnad Tõrva lasteaed Mõmmikus on olnud liikumisrõõm, koostöö ja rõõmsad kohtumised.

Uus õppeaasta algas hoogsalt – juba septembris ootas ees Tõrva valla lasteaegade ühine spordipäev, mis viis lapsed ajarännakule Vana-Kreekasse. See oli juba kolmas aasta, mil valla lasteaegade lapsed said kokku, et ühiselt sportida ja lõbusalt aega veeta.

29. septembril muutus Tõrva Gümnaasiumi staadion tõeliseks olümpiakülaks, kus väikesed atleedid panid end proovile Vana-Kreeka olümpiamängudest inspireeritud aladel. Päev algas rongkäigu ja olümpiatule süütamisega ning jätkus rõõmsas spordivaimus. Seekord said pealtvaatajatena kaasa elada ka lapsevanemad, kelle tugi ja rõõm tegid päevast tõelise pidupäeva. Võitjaks osutus iga osaleja, sest suurimad auhinnad olid liikumisrõõm, julgus ja sõprus. Mõmmiku lasteaia korraldatud ühine spordipäev on pälvinud tunnustust ka maakondlikul tasandil. 2024. aastal autasustati meid tunnustusega „Valgamaa lasteaegade tervisetegu“ – Tõrva valla lasteaegade värviline sügisolümpia.

Juba kolmandat aastat toimuv lasteaegade spordipäev oli tänavu Vana-Kreeka teemaline.

müüdi ja vahetati lõbusalt „plaksuraha“ eest, mis tekitas lastes tõelist laada- ja avastamisrõõmu. Just sellest ettevõtmisest kasvas välja mõte korraldada laad, kuhu on oodatud nii vanemad kui ka lapsed. Nii saavad kõik koos laadamelust osa, nautida toredat seltskonda ning ühiselt sügisest rõõmu tunda.

„Sellest algatusest sündiski traditsioon, mis ühendab kogukonda ja toob inimesed kokku rõõmu ning loovuse nimel,“ lisas Jaana Raudsepp.

Oktoobrikuu alguses osalesid Mõmmiku lasteaia Kaisukaru rühma lapsed mulgiteemalises projektipäe-

Juubeliks valmis raamat

20. oktoobril tähistas Mõmmiku lasteaed väarikat juubelit – 50. sünnipäeva. Juubeli ettevalmistused kestsid terve aasta ning nende tulemusena valmis lasteaia mälestusteraamat, mille koostasid Lisanna Kaar, Jaana Raudsepp, Ines Piller ja Marju Palk. „Juubeliaasta on olnud tõeliselt eriline ja tegus. Mõte koostada mälestusteraamat tekkis mul juba eelmisel aastal,“ meenutas õpetaja Ines Piller. „Töötan lasteaia õpetajana, kuid võib-olla on minu eelmisest elukutses – huvijuhina tegutsemisest – jäänud kaasa armastus organiseerimise ja ühiste ettevõtmiste vastu. Tundus, et just nüüd on õige aeg koguda kokku kullakesed meie lasteaia ajaloost ja inimestest, kes on selle teekonna erileks muutnud,“ lisas Ines.

„Mälestuste kogumine, toimetamine ja raamatu kujundamine võtsid oma aja ning lõpuks tuli tegutseda üsna tempokalt. Aga rõõm on suur – raamat sai valmis! Ja ehkki mõni väike viga sisse lipsas, on see siiras ja südamlis meenutus meie ühistest hetkedest,“ sõnas Ines.

Ükski idee ei sünni üksi – just tänu meie toredale meeskonnale sai see kõik teoks.

Lasteaed Mõmmik on alati pidanud oluliseks oma laulu – seda, mis ühendab lapsi ja õpetajaid ning loob rõõmsa ja ühtehoidva meeleolu. Meie esimene laul saatis Mõmmiku peret paljudel pidudel, kuid selle sõnad olid väikestele lauljatele veidi keerulised. Nii sündis mõte luua uus laul lasteaia 50. juubeliks.

Selle idee elluviimise võttis enda südameasjaks õpetaja Marju Palk, kelle eestvedamisel said kõik töötajad jagada oma mõtteid ja ideid sellest, mis teeb Mõmmiku eriliseks. Koostöös Sirje Lukega sündis uus lasteaia laul, mille sõnade autor on Siret Letlane.

„Laulu lihtsad ja meelde jäävad sõnad ning hoogne viis toovad rõõmu igale Mõmmiku lapsele ja jäävad kõlama veel paljudeks aastateks. Tahtsin, et meie laul räägiks rõõmust,

koosolemise ja sellest erilises soojusest, mis on ainult Mõmmikul,“ mõtiskles õpetaja Marju Palk.

„Mõmmiku uus laul on lastele väga hästi meelde jäänud – iga kord, kui muusikaõpetaja Imbi seda õpetas, jäi meloodia ka mulle endale kummitema. Laul on nii kaasahaarav, et nii mõnigi õhtu olen end kodus avastanud vaikselt ümisesmas meie uut laulu,“ lisas Jaana Raudsepp.

Uus laul kõlas esmakordselt Mõmmiku lasteaia 50. juubelipidustustel – täpselt nii, nagu see olema peab: rõõmsalt, südamliselt ja ühes hingamisega.

Nädalajagu üritusi

Juubelinädal kulges pidulikus meeleolus: toimus loovuskoolitus töötajatele ning laste sünnipäevapidu koos vahva külalise Stich Tralleriist, kes tõi igasse rühma rõõmu, mängu ja üllatusi. Õhtu lõpetas pidulik kontsert vilistlastele ja külalistele. Laval astusid üles Mõmmiku vilistlased Katriin Horn ja Kirke Karja, kelle muusikalised etteasted tõi saali soojust ja tänutunnet.

Nädala lõpetas armas traditsioon – tõrvikumatk ümber Riiska järve, mille helendavad leegid ja rõõmsad hääled löid erilise ühtekuuluvuse tunde. Õhtu lõpetasid soe tee ja porgandikook – täiuslik punkt pidulikule nädalale.

Juubelinädala kordamineku eest suur tänu kogu töögrupile ja Tõrva Peosärrale, kes aitasid luua piduliku meeleolu. Tänu sõnad ka Katriin Hornile ja Kirke Karjale kaunistes esinemise, Jüri Salule helitehnika, Romet Pillerile õhtujuhtimise eest ja Merle Vildile maitsvate hõrgutiste eest.

Juubelinädal oli täis tänu ja soojust, aga ka sügavat mõtlemist selle üle, miks Mõmmik on eriline ja kuidas oleme jõudnud siia, kus täna oleme. „Pool sajandit on see maja olnud paik, kus on kasvanud ja koos tegutsenud nii lapsed kui täiskasvanud,“ rääkis lasteaia direktor Lisanna Kaar. „Iga õpetaja, töötaja ja laps on jätnud siia oma jälje – hetke, mälestuse või mõtte, mis elab siin edasi. Mõmmik on paik, mis seob põlvkondi ja hoiab endas palju soojust,“ lisas ta.

Juubeli puhuks oli valminud ka ajalooramat.

Tõeline laad

Sügis jätkus tegusalt: Mõmmiku ja Tõrvalille õpekohtades toimusid traditsioonilised Mihklilaadad, kus lapsed koos vanematega pakkusid oma valmistatud hõrgutisi, hoidiseid ja käsitöid. Õues valitses ehtne sügislaada meeleolu: sagimist, muusikat ja rõõmsaid nägusid jagus igasse nurka. Mihklilaat tõi kogukonna taas kokku ning kinkis lastele võimaluse kogeda töö viljast sündivat rõõmu ja ühist toimetamist.

Algselt toimus Mihklilaat laste vahel, kus igauks sai laadale tuua vahvaid sügisande ja omatehtud meeneid. Neid

vas „Mulgi keel ja väikekannel laste lauludes ja mängudes“. Päeva kõige pidulikumaks hetkeks kujunes Mulgimaa lipu heiskamine, millega lapsed ja õpetajad andsid oma rõõmsa panuse kampaaniasse #MulgiLippLehvib. Päeva viis läbi Alli Laande, lapsed õppisid Mulgimaa sümbolite ja kihelkondade kohta ning tutvusid mulgikeelsete lastelaulude ja -tantsudega. Kaisukaru rühma õpetaja Marju Palk ütles, et laste pakkusid suurt rõõmu kuuekeelsel kandel mängimine. „Päev pakkus lastele teadmisi, elamusi ja kogemusi, aidates neil paremini mõista Mulgimaa kultuuri ja pärimust,“ lisas ta.

KULTUUR

14. november kell 18.00 näidend „Rätsep Õhk ja tema õnneloos“ Tõrva Kirik-Kammersaalis (pääse 10 €)

15. november kell 19.00 Huumoriõhtu „Kuidas leida normaalset meest?“ Hummuli mõisas (piletid www.fienta.com)

22. november kell 16.00 Tõrva Muusikakooli juubelikontsert Tõrva Kirik-Kammersaalis

22. november kell 20.00 Tantsuõhtu Riidaja Kultuurimajas (pilet 10 / 15 €)

22. november kell 21.00 Velikije Luki Pubis Juudas (pilet 20 / 30 €)

23. november kell 11.00 Advendi päeva punumise õpituba Ritsu Kogukonnakeskuses (osalus 15 €)

23. november kell 11.00 Pärandoskuste perepäev Mulgi Elamuskeskuses (etteregistreerimisel pilet 5 €)

23. november kell 16.00 Igavikupühapäev Tõrva Kirik-Kammersaalis

27. november kell 19.00 Itaallane ja eestlane kontsert-etendus koos õhtusöögiga Lossispaas Wagenküll (piletid Piletitaskust)

27. november kell 19.00 etendus „Uus jõuluvana“ Riidaja kultuurimajas (pääse 10 €)

29. november kell 17.00 jõulukontsert Riidaja mõisas (pilet 10 €)

30. novembril kell 17.00 Esimese advendi tähistamine Tõrva keskväljakul

1. detsembrist kuni 19. detsembrini on Kaasiku talu avatud loomaia jõulumaagruppidele

1. detsembrist kuni 12. detsembrini on Mulgi Elamuskeskus avatud jõulumaagruppidele

13. detsember kell 12.00 Ühenduse Eluratas jõulupidu

22. detsember kell 19.00 Eesti tipp-pianist Johan Randvere klaverikontsert Tõrva Kirik-Kammersaalis (piletid Piletimaailmast)

Lisainfo: kultuur.torva.ee

SPORT

20. november kell 17.00 Tõrva sise-orienteerimine Tõrva Avatud Noortekeskuses

21. november kell 18.00 XI Tõrva paariorienteerumisvõistlus „Musta kassi öösel ei näe...“ Tõrva keskväljakul

Lisainfo: sport.torva.ee

Tulevikku vaadates on lasteaia eesmärk säilitada tasakaal traditsioonide ja uuenduste vahel. „Kindlasti jätkub soov olla uuendusmeelne ja avatud lasteaed, kus iga laps ja töötaja tunnevad end hästi ning turvaliselt ka siis, kui maailm meie ümber kiiresti muutub. Seadused, ootused ja õpetamisviisid võivad ajaga muutuda, kuid kõige olulisem jääb samaks – soojus, üksteisemõistmine ja rõõm igast päevast. Meie eesmärk on katsetada uusi ja nutikaid lahendusi, tuua sisse värskeid ideid ja kaasaegseid õppimisviise, mis toetavad lapse loovust ja arenemist, kuid ei tekita segadust ega kiirust. Tahame, et iga uuendus tooks kaasa selgust, mitte pahameelt, ja annaks kõigile – nii lastele kui õpetajatele – kindlustunde ja tasakaalu,“ rääkis Lisanna.

See sügis on olnud Mõmmiku lasteaia tõeliselt tegus ja meelde jääv – täis liikumist, rõõmu, loovust ja ühist tegutsemist. Aitäh kõigile, kes on nende 50 aasta jooksul olnud osa Mõmmiku loost! Meie lugu jätkub – ikka koos laste naeru ja mänguga.

Tõrva koolide tegude rohke ja

Tõrva Kooli ja Tõrva

Gümnaasiumi juhtmeeskond

Möödunud õppeaasta oli Tõrva haridusmaastikul sündmusterohke ja mitmekülgne. Nii Tõrva Gümnaasiumis kui Tõrva Koolis toimus palju erinevaid ettevõtmisi, mis pakkusid õpilastele väärtuslikke kogemusi, arendasid oskusi ja tõid esile märkimisväärsed saavutusi.

Kool, mis kutsub avastama, katsetama, arendab loovust ja toetab noorte juhtimisoskusi

Tõrva Gümnaasiumis toimus õppeaasta jooksul arvukalt tegevusi, mis toetasid teaduspõhist ja avatud õpet. Õpilased osalesid Raket69 õpivõistluses, lisaks Teaduskooli füüsika ja keemia õpikodadele alustasid huvilised osalemist ka uues programmis Noored Koodi. Toimus ka mitmeid teisi õppimist toetavaid töötubasid, sh Hull Teadlane, mis tõi teaduse põnevalt klassiruumi.

Rahvusvahelist silmaringi avardasid vahetusõpilane Saksamaalt, aga ka maailmapäevade raames korraldatud sündmus Euroopa päev. Uue hoo sai sisse õpilasesinduse töö, mis muutus aktiivsemaks ja kaasavamaks. Aasta jooksul sai jätku ka mitmeid toredaid ja kogukonda liitvaid ettevõtmisi: heategevuslik jõululaat, sõbrapäevala ja kevadlaul, mis pakkusid õpilastele võimalust ettevõtlikkust arendada ning kogukonnaga suhelda.

Tõrva Gümnaasiumis tähistati vana-nanemate päeva, millest kujunes südantsoojendav ja osavõturohke traditsioon, mis tõi koolipinki mitmeid põlvkondi korraga. Õpetajate ühendkooi projekt ühendas koolipere muusika kaudu ja pakkus publikule emotsionaalseid elamusi.

Õpilased said osaleda ühiskokkamises Eesti tippkokkadega projekti Peakokad Koolis raames. Samuti sai nautida mulgi korbi valmistamise töötubasid, mis osutusid väga populaarseks.

Tõrva Gümnaasiumis toimusid reaali- ja loodusainete nädal ning Eesti kirjanduse nädal. Gümnaasiumiastme valikkursuste valikusse lisandusid Valgamaa Kutseõppekeskuse valikkursused, Tartu Ülikoolist inseneeria, GreenDice'ist IT-tugi, ajakirjandusest meedia ja avalikud suhted ning Tantsufanaatikult rahvatants. Koostöös Valga Kutseõppekeskusega toimusid 9. klassile karjääriõpetuse tunnid.

Liikumist ja heaolu toetasid VEPA meetodika rakendamine algklassides ja Liikuma Kutsuva Kooli tegevused, kus populaarseteks said tantsu- ja mänguvahetunnid. Õpilased löid ettevõtlikkusõpetuse tunni raames mitu minifirmat, millega saavutasid edu ja tunnustuse Valga-Valka piirilaadal.

Õpilased esindasid kooli edukalt maakondlikel olümpiaadidel emakeeles, matemaatikas, keemias, bioloogias, geograafias, tehnoloogias, kunstis, informaatikas ja ühiskonnaõpetuses, ning jõudsid suurepärase tulemuseni ka vabariiklikel olümpiaadidel ühiskonnaõpetuses ja kunstis.

Aasta Õppijaks valiti Richard Ruusmann ja Aasta Õpetajaks Laine Tangsoo.

Parimaid õppijaid premeeriti tri-

Valgamaa Spordiliit saatis 10 noort tasuta osalema Swedbanki Tallinna Maratonile.

mestrite lõpus õppereisidega, mis pakkusid harivaid ja meeldejäädavaid elamusi. Õppeaasta lõpus pidasid 1. klassid koos klassijuhatajate, juhtkonna ja vanematega vahva pikniku ning kõige silmapaistvamate tulemustega õpilastele koos vanematega toimus koolijuhhi tänavustuvõtt.

Tõrva Kool – hoolivus, liikumine ja kogukonnatunne

Tõrva Kooli jaoks kujunes õppeaasta õpilasesinduse ja kogukondlikkuse aastaks. Kool käivitas edukalt KiVa programmi, mille küsitlused näitasid kiusamise vähenemist ja paremat koolikeskkonda.

Õpilasesindus alustas aktiivselt tööd ja koolipere osales mitmes koostööprojekti. Toimus Hummuli ja Riidaja õppekohtade ühine spordipäev Riidaja õppekohas ja lasteaialapsed osalesid olümpiamängudel Tõrva valla lasteaedadele, mille korraldas lasteaed Mõmmik. Ala, Hummuli ja Riidaja lasteaiaühendused külastasid üksteist ja

Tõrva Gümnaasiumi noormehed ehitasid roboti, mis jõudis Robolahingu lõppvõistlusele.

korraldasid vahvaid ühisüritusi kogu õppeaasta jooksul.

Tõrva Kool sai uue hoo maakondlikel spordivõistlustel osalemisega, kus saavutati mitmeid häid tulemusi. Tõrva Kooli õppija esindas valda edukalt vabariiklikul etluskonkursil „Koidulauliku valgel“.

Digipädevuse arendamiseks osaleti digikoristusnädalal ja mitmel digioskusi arendaval koolitusel. Koolis tagati

eri- ja sotsiaalpedagoogide tugi, et toetada kõiki õppijaid.

Õppeaasta Tõrva Koolis kulmineerus esmakordselt ühise sündmusega „ÕPS 2025 – õppijad pörutavad suvesse!“, kus toimusid vahvad ühised tegevused ning tunnustati ja tänati tublide õppijate peresid.

Koostööprojektid ja ühised ettevõtmised

Aasta jooksul kasvas Tõrva Gümnaasiumi ja Tõrva Kooli ühiste ettevõtmiste hulk. Ühiselt osaleti karjääriõpetuse tundides Valga KÕK-is, ennetusloengul „Ütle nikotiinile EI!“ ja Inseneri infopäeval 9.–12. klasside huvilistele. Mõlemas koolis toimusid Tõrva Muusikakooli õpilaste ja õpetajate kontserdid ning minifirmade tegevused koos gümnaasiumis laatald osalemisega.

Õpetajad osalesid ühiselt õppekäikudel Viljandi ja Tartu koolidesse, vaatesid kolleegide tunde, tutvusid noppõppe meetodikaga ning võimalusega rakendada pikki ja lühikesi õppetunde. Samuti uuriti kolleegidelt hilisema koolipäeva alguse plusside ja miinuste kohta.

Kogu õppeaasta jooksul toimusid aineühenduste aktiivse töö arendus, avatud ja kaasava juhtimiskultuuri juurutamine – see tähendab, et otsuste tegemisse kaasatakse õpetajaid, õpilasi ja lapsevanemaid, kuulatakse erinevaid arvamusi ning ollakse läbipaistvad koolielu korraldamisel.

Meilt käisid kogemusi saamas Tartu linna huvijuhid, geograafiaõpetajate selts, Põltsamaa valla esindajad ja allasutuste juhid.

Ühine vaade tulevikku

Õppeaasta jooksul panustasid mõlema kooli õpetajad ja meeskonnad aktiivselt uute arengukavade koostamisse. Töö toimus ühiste tööpäevade kaudu, kus jagati ideid, seati eesmärgid ja kujundati koolide tulevikku. Valminud arengukavad lähevad sügisel koolihoidja ette kaitsmisele.

2024/2025. õppeaasta tõi Tõrva koolidesse palju rõõmu, avastusi ja saavutusi. Toimusid harivad projektid, sündisid uued koostööd ja tugevnes kogukonnatunne. Nii õpetajad, õpilased kui ka lapsevanemad andsid oma panuse, et koolielu oleks sisukas, arendav ja rõõmutoov.

Tõrva haridusel läheb hästi – tulevikku paistab veelgi helgem!

Tõrva Gümnaasiumil ja Tõrva Koolil on käsil tugev arengu- ja koostööaasta. Meie haridusasutused astuvad jõuliselt edasi, et pakkuda õppijatele mitmekesist, toetavat ja tulevikku vaatavat õpikeskkonda. Selleks läbib juhtkond Tallinna Ülikooli juhtmeeskondade arenguprogrammi, et rakendada õppijakesket lähenemist, toetada õpetajaskonda tõendus põhisel ning tagada kogu koolipere kaasamine otsuste tegemisse.

Sel aastal liitus Tõrva Gümnaasium rahvusvahelise UNESCO ühendkoolide võrgustikuga, astudes Maailmakoolide ridadesse. See annab meile võimaluse panustada veelgi teadlikumalt kestlikku arengusse, kultuurivahelelise mõistmisse ja üleilmse vastutuse kasvatamisse.

Kevadel liitusime ka Hariduse Kvaliteediagentuuri (HAKA) programiga. Selle raames valmib õppeaasta jooksul tõendus põhine eneseanalüüs, mille tulemusel koostatakse koolile arendustegevuste kava. Selle eesmärk on kujundada keskkond, kus iga õppija tunneb end väärtustatuna ja saab arenda oma võimete kohaselt.

Uuenduslikkus paistab välja ka õpetöös. Sel õppeaastal rakendus temporühmades õppimine eesti keeles, matemaatikas, inglise ja vene keeles ning samuti keemias ja füüsikas. Novembrist alustame noppõppega matemaatikas – see tähendab, et kiiremini arenevad õpilased saavad kord nädalas osaleda eraldi süvendatud või laiendatud matemaatikaõppes, et pakkuda neile suuremat väljakutset ja arenguvõimalust.

Ka koolikultuur on saanud uue hingamise. Alates sellest sügisest osalevad mudilaskooris kõik esimeste klasside õpilased, rahvatants toimub kord nädalas kõigile algklasside lastele. Muusika ja liikumise kaudu arendatakse ühtekuuluvust, eneseväljendust ja esinemisjulgust.

Gümnaasiumiastmes rohkem valikuid ja elulähedust

Tõrva Gümnaasiumi õpilastel on sel õppeaastal rohkem võimalusi oma haridustee kujundamiseks vastavalt nende huvidele ja tulevikuplaanidele.

Valikkursusena saab õppida hispaania, soome või prantsuse keelt, mis laiendab keeleoskust ja kultuuritundmist. Lisaks on kavas Tartu Ülikooli õpioskuste kursust, mille kaudu arendatakse enesejuhtimist, tõhusat õppimist ja akadeemilisi oskusi – kõik vajalikud oskused eduks kõrgkoolis ja elus laiemalt.

Füüsilise aktiivsuse ja meeskonnatöö arendamiseks on gümnaasistidele loodud võrkpalli valikkursus, kus pannakse rõhku lisaks aktiivsele liikumisele nii tehnika arendamisele kui ka mängulustele.

Suur osa gümnaasistide valinud praktilise „Eluks valmis“ kursuse, kus käsitletakse teemasid alates rahandusest digipädevustest kuni vaimse tervise ja igapäevaeluks vajalike oskusteni. Kursus aitab noorel teadlikumalt iseiseisvasse ellu astuda.

Tõrvas kasvab ja areneb tulevikuharidus – koos meie õpilaste, õpetajate ja kogukonnaga!

Tänavused tunnustuse saanud Tõrva Gümnaasiumi ja Tõrva Kooli õpetajad on erineva tausta ja elusaatusega. Ometi on neil üks ühine soov – anda endast kõik noorte inimeste arendamisel ja õpetamisel. Saamegi nendega lähemalt tuttavaks.

1. Mis Sind kooli tööle tõi? Kuidas Sa õpetajana tööle sattusid?
2. Mis Sind õpetajatöö juures paelub? Miks Sa oled õpetaja?
3. Üks eredam seik või mälestus õpetajatööst.
4. Üks hea soov või mõte kooli/lasteaiapeerele.

Meeri Raide

Tõrva Gümnaasiumi Aasta klassiõpetaja, esitatud maakonda 2025. aasta kevadel, tunnustatud koolis ja vallas 2025. a sügisel.

Olen pärit paljulapselisest metsameeste perest, kus olin viiest lapsest vanim. Minu ülesandeks oli hoolitseda nooremate õdede ja venna eest. Sageli mängisime kooli – mina kui vanim olin ikka õpetaja rollis.

Elukutsevalikul kaalusin metsamehe ja õpetajaameti vahel. Lõpuks sai õpetajaamet siiski südamelähedasemaks, kuigi mets on siiani paik, kus tunnen end maandatuna ja tõeliselt hästi.

Õpetajatöö parim osa on lapsed, kellega iga päev suhtlen. Ükski tööpäev ei sarnane eelmisega. Igal hommikul alustan päeva teadmata, milliseid üllatusi see toob. On põnev jälgida, kuidas lapsed arenevad, ja rõõmustada koos nendega, kui midagi hästi õnnestub. Samas ei jää ka teised emotsioonid varju – mõnikord tuleb pisar silma, kui mõni laps on kurb või mures.

Kui keegi õpilastest kohe üldse aru ei saa, on see tõeline väljakutse. Siis panen pea tööle ja otsin erinevaid viise, kuidas asja selgitada. Sellised hetked kasvavad ja arendavad mind õpetajana kõige rohkem.

Kõige kaunimad on need hetked, kui õpilased kallistavad ja tänavad. Või kui vilistlane tuleb külla ja meenutab, kui tore tal koolis oli. Mäletan soojusega oma viimast juubelit, mil sain palju lilli ja üllatusi – see oli kui tagasiside, et olen oma teel midagi hästi teinud. Need rõõmud poleks võimalikud ilma ägedate laste ja toetavate lapsevanemateta.

Tänane aeg on õpetajana huvitav ja teistsugune. Õpilased peavad olema teadlikud ja mõistma oma eesmärgid. Lapsevanemad peavad olema targad ja järjekindlad, et teada, mis on nende laste arengule panustav.

Kui ise olin noor lapsevanem, oli valikuid vähem, kuid nii siis kui praegu on kõige tähtsam hoolida ja armastada.

Soovin, et töökaaslased, õpilased ja lapsevanemad tunneksid, et nende tehtud valikud on olnud elamist väärt. Et need valikud on jätnud ühiskonda jälje, mis aitab kõigil tunda end väärtuslikuna, ja toovad ellu kergust.

edukas õppeaasta 2024/2025

Laine
Tangsoo

Tõrva Gümnaasiumi Aasta Gümnaasiumiõpetaja, esitatud maakonda 2025. aasta kevadel, tunnustatud koolis ja vallas 2025. a sügisel, tunnustatud maakonnatasandil ja kutsutud Aasta Õpetaja galale.

Ei olnud lapsepõlvunistus õpetajaks saada. Loomaarsstiks või ilmaennustajaks oleks tahtnud saada. Aga nii see läks. Ülikoolis geografiat õppides selgines juba perspektiiv, et võiks ikka

õpetajaks hakata.

Paelub töö noortega. Tundub, et nii püsin ka ise noorema mõttelaadiga (vähemalt endale tundub). Iga päev on erinev, kuigi arvatakse, et õpetaja muudkui korrutab aastast aastasse üht ja sama. Minu ained nõuavad ka pidevat kursisolekut maailmas toimuvaga ja see on põnev.

Raske on üht seika välja tuua. Kunagi, kui pikemat aega haiguse tõttu koolist eemal olin, siis kooli tagasi tulles tuli mu klass mind lilledega tervitama – tundsin, et olen oodatud.

Ja kaugest ajast on alati meeles õpilase küsimus: "Kes Teid homme siis asendab – kas mõni õpetaja või inimene?"

Hoidkem ja austagem üksteist, olgem positiivsed. Positiivne mõtlemine loob positiivse keskkonna.

Maarja
Seemen

Tõrva Gümnaasiumi Aasta Tugispetsialist, esitatud maakonda 2025. aasta kevadel, tunnustatud 2025. a sügisel, tunnustatud maakonnatasandil ja kutsutud Aasta Õpetaja galale.

Kooli tugispetsialistiks ega õpetajaks saamine ei olnud tegelikult gümnaasiumi lõpus edasiseks plaane tehes minu eesmärgiks, pigem vastupidi. Arvasin, et koolis töötamine ei ole minu jaoks. Plikiatirtsuna sai muidugi palju õpetajat mängitud

ning ka gümnaasiumis õppides arvas minu klassijuhataja Anne Õunapu, et minust võiks saada õpetaja. Kindel oli küll plaan psühholoogiat õppida. Kooli tööle sattumine oli 20 aastat tagasi minu jaoks pigem juhus, millest aegamööda kujunes kutsumus. Hetkel ei kujuta ma ennast üheski teises rollis ette.

Koolis töötamine ei ole kunagi igav. Ühest küljest on koolipäev väga struktureeritud, see annab piirid. Teisest küljest on vaheldust igas päevas väga palju. Tugispetsialisti ja õpetajana töötamine eeldab pidevat arengut, paigalseis ei ole mõeldav. Pidevalt tuleb ette väljakutseid ja saab ennast proovile panna. Muidugi kaasneb selle töö tegemisega ka väga suur vastutus ning oluline on osata ennast ümber lülitada. Aga õpilaste säravad silmad ja teadmine, et äkki suutsin anda oma pisikese

panuse selleks, et see sära ei kustuks, annab jõudu seda tööd edasi teha.

Eredaid seiksid tuleb päris palju ette. Õpetajatöö ei ole kunagi igav. Keeruline on niimoodi ühte seika esile tõsta. Minu jaoks on olulised nii need hetked, mida näen igapäevaselt oma kabinetis ja klassiruumis, kui ka need, kui aastaid hiljem mõni noor inimene tuleb ja ütleb, et minu abi või õpetus teda kuidagimoodi toetas või suunas.

Kõigepealt – aitäh märkamast! Soovin kõigile tasakaalu ja rahu. Olgu see siis tasakaal iseendas, töö ja muu elu vahel või rahu oma otuse ja valikutega. Oluline on igas päevas leida hetki iseendaga olemiseks ja teistega suhtlemiseks, liikumiseks ja paigal olemiseks, uneks ja ärkvelolekuks.

Lea
Laaneväli

Tõrva Gümnaasiumi Aasta Klassijuhataja, esitatud maakonda 2025. aasta kevadel, tunnustatud koolis ja vallas 2025. a sügisel.

Suur tänu teile, kallid kolleegid ja õpilased, usalduse, toetuse ja inspiratsiooni eest.

Õpetamine on koostöö. Ilma laste uudishimu, kolleegide abi ja vanemate toetuseta poleks ma nii tähendusrikkal teekonnal jõudnud tänase tunnustuseni.

Õpetajaametis pean oluliseks näha igat last, kuulata ja julgustada nende potentsiaali isegi siis, kui nad ise veel seda ei usu. Rõõmustan laste tublide sportlike tulemuste ja medalite üle. Mulle meeldib töö noorte inimestega, kes annavad mulle nooruslikku energiat ning aitavad ka minul õppida ja areneda.

Õppimiste ja muutuste tuules on elu mulle mitmeid põnevaid väljakutseid esitanud.

Enne liikumisõpetaja ametit Tõrva Gümnaasiumis olen töötanud muusikaõpetaja ja klassiõpetajana Patküla Põhikoolis.

Klassiõpetajana meeldis mulle väga laste märgatavad edusammud õpitulemuste paranemisel. Olla justkui kooliema, kellele on oma klassi laste käekäik oluline. Toona kirjutasid minu 9. klassi õpilastest suur hulk lõpukirjandi oma esimesest õpetajast, mis oli justkui sügav kummardus minu tööle. Nii hea oli lugeda neid positiivseid ja häid mälestusi ühiselt veedetud aja kohta. Kui väänikust saab noor inimene, kes kooli lõpetades saab aru, et õpetaja koolis "piinas" teda ainult selleks, et edaspidises elus oleks teed valikuteks valla, siis saad aru, et oled teinud elus midagi olulist.

Õpetajatöö ei ole kunagi lihtne, kuid südamesoojus ja soov aidata leida noorel koht elus teeb õpetajast inimese, keda mäletatakse kogu elu. Soovin praegustele ja tulevastele õpetajatele julgust, kannatlikkust ja avatud südant.

Heli
Veerme

Tõrva Kooli Aasta Aineõpetaja Tõrva Koolis, esitatud maakonda 2025. aasta kevadel, tunnustatud koolis ja vallas 2025. a sügisel.

Minu soov saada õpetajaks ulatub ilmselt algklasside aega, mil õppisin Otepää Keskkoolis. Siin on ilmselt kaks olulist faktorit. 1.-3. klassini oli meil väga armas ja ilus klassijuhataja ja ning tahtsin saada temasarnaseks. Minu ema oli üle kolmekümne aasta Otepää Keskkoolis sekretär ja seetõttu olin koolieluga kursis ehk rohkem

kui nõ tavaõpilased. Sain kooliolustikku tundma õppida tunduvalt varem, sest käisin üsna tihti emaga tööl kaasa ja õpetajad võtsid mind oma tundidesse nõ vabakuulajaks, et ma ema ei segaks.

Otsuse taga saada saksa keele õpetajaks oli minu tolleaegne saksa keele õpetaja Maila Värk: alati rõõmsameelne, naeratav ja optimistlik, kes oskas saksa keele teha mõnusaks. Mäletan, et keskkooliõpilaseks astudesin seda nii mõnigi kord: andsin tunde noorematele õpilastele, kui õpetajat ei olnud koolis. Inglise keel lisandus kõrgkoolis õppimise ajal.

Mis mind õpetajatöös paelub on ilmselt see, et ükski päev pole sarnane eelmisele, kõik õpilased on erinevad ja noortega koosolemisel peab kätt nõ pulsil hoidma ja püüdma ajaga kaasas käia. Seega – koolis

töötades igav ei hakka, iga hetk on kordumatu.

Õpilased, kelle silmis on soov targemaks saada – see on põhjus, mis annab õpetajale jõudu ja jaksu.

Üht eredamat või meeldejäädavat seika ei oska isegi välja tuua, ehkki aastate jooksul on neid kindlasti olnud: erinevad kooliüritused, ekskursioonid, head tulemused olümpiaadidel jm. Kindlasti ka rahvatantsu- ja võimlemisrühma pääs nn suurele peole Tallinnas 2011. aastal. Südan soovendavad endised õpilased, kes kas kooli aastapäeval või ka muul ajal leiavad tee kodukooli, tänavad selle eest, mida kool neile eluteele kaasa on andnud. Alati on hea tõdeda, kui neil läheb elus hästi ja nad on leidnud oma tee.

Iga päev toob võimaluse õppida midagi uut ja kinkida kellelegi naeratus.

Avo
Sults

Tõrva Gümnaasiumi Aasta Põhikooli Aineõpetaja, esitatud maakonda 2025. aasta kevadel, tunnustatud 2025. a sügisel.

Läksin Tallinna trenni oma spordialaseid oskusi arendama, tegin paralleelselt veidi ehitustööd ning igaks juhaks läksin füüsikaõpetajaks õppima, sest füüsikat ei kirjutata ümber ühiskonnakorralduse muutudes. Mu ema oli ka õpetaja ja teadsin õpetajatööst üldiselt, aga reaalselt kooli tööle sattusin pigem juhuslikult – asjaolud olid sobivad. Alternatiivina oleksin jätkanud ehi-

tajana. Alustasin õpetajatööd Viljandi Kutseõppekeskuses plaatija ehituseriala meistri ja füüsikaõpetajana.

Õpetaja olen siiani ikka nende õppijate pärast, kes kaasa mõtlevad ja kelle arengut on läbi aastate olnud tore jälgida.

Tore on see hetk, kui kuulen õpilasi koridoris vaidlemas näiteks mõne ülesande lahenduskäigu üle või kui keegi seletab mingi ülesande lahendamise loogikat teistele. Või kui keegi tabab ära mingi nähtuse taga oleva füüsika.

Tunnis on eredamad hetked seotud pigem sellega, kui töö käigus saab nalja ja humoorikas olukord võtab pinged maha.

Soov kooliperlele: hoiame kokku ja tegutseme koos kvaliteetse hariduse saamise nimel, et siis siit koolist edasi minnes oleks kindel vundament, millele toetuda.

Egle
Letlane

Tõrva Kooli Aasta Lasteaiaõpetaja Tõrva Koolis, tunnustatud koolis ja vallas 2025. aasta sügisel.

Elu jooksul tuleb teha palju olulisi valikuid, kuid harva saab otsustada lihtsalt ühe hetke põhjal. Minu teekond lasteaiaõpetajaks on olnud loomulik ja tulnud läbi erinevate elukogemuste, mis on kujundanud ka minu väärtused ja uskumused. Teekond õpetajaks saamiseks algas minu jaoks juba siis, kui sündisid mu oma lapsed. Olen nendega koos kasvanud ja arenenud ning just nende kaudu õppinud mõistma, kui oluline on lapsele pakkuda turvatunnet, hoolt ja tähelepanu.

Tööle sattusin lasteaeda esmalt õpetaja abina. Tundsin, et just see keskkond ja töö on minu jaoks õige.

Mõne aja pärast avanes võimalus asuda tööle õpetajana ning seejärel omandasin ka ametliku lasteaiaõpetaja kutse. Täna olen veendunud, et valisin õige tee – töö lasteaias on andnud mulle võimaluse kasvada koos lastega, õppida neilt ja samas toetada neid kasvamisel õppijateks.

Mind paelub õpetajatöö juures see, et iga päev on erinev ja uus võimalus midagi head teha. Ja see hoiab mind pidevas arengus ning annab tööle tähenduse. Ma hindan laste loomulikku uudishimu ja elurõõmu, nende võimet vaadata maailma avatud südame ja silmadega. Soovin olla osa nende kasvamise teekonnast, suunata nende uudishimu, pakkuda turvatunnet ning õpetada neid olema hoolivad, viisakad ja koostööd tegevad inimesed.

Lasteaiaõpetaja amet on minu jaoks alati olnud rohkem kui lihtsalt töö. Tunnen, et mul on loomulik emotsionaalne side lastega. Minu empaatiavõime on mind õpetajana palju toetanud – oskan märgata,

millal laps vajab julgustust, millal on vaja aidata lahendada konflikte või lihtsalt olla kohal ja kuulata. Need hetked, kui laps tuleb minu juurde midagi jagama või küsima, täidavad mind alati rõõmu ja sise-mise rahuloluga.

Ausalt öeldes ei oskagi välja tuua üht konkreetset eredat hetke, sest lastega töötades on iga päev eriline. Igas päevas on oma väikesed rõõmud ja üllatused – need hetked, kui laps naeratab, õpib midagi uut või ütleb midagi siiralt ootamatut. Lastega töötamine ongi täis väikseid imehetki, mis teevad iga päeva kordumatuks.

Iga päev lasteaias või koolis algab uue võimalusega õppida, kasvada ja märgata üksteist. Me kõik vajame kedagi, kes usub meisse ja toetab, kui ise veel ei julge. Sellepärast soovin kogu kooli- ja lasteaia-perere südamest „Olge ja jääge alati iseendaks – just nii oletegi kõige erilisemad. Soovin, et teie kõrval oleks alati õpetajaid, kes pakuvad turvatunnet, kuulavad ja toetavad teid. Iga laps on ainulaadne ja väärib, et teda märgataks ja mõistetakse.”

Õpetaja Merike Priedenthal

Väljas on trööstitu novembrikuu – just nüüd on hea meenutada, et alles paar kuud tagasi ehk septembri alguses sai nautida veel lausa suviseid temperatuure.

Tõrva Kooli Riidaja õppekoha 7.-9. klassi õpilased otsustasid seda teha kogunisti rabas, sest meil oli võimalus viia läbi õppeprogramm mõnes RMK looduskeskuses – see oli auhind kevadel toimunud RMK metsaviktoriini väga heade tulemuste eest. Valisime välja Soomaa Rahvuspargi.

Sõit külastuskeskusesse võttis aega üle tunni, nii et kohale jõudes olid kõik meeled valmis vastu võtma uusi teadmisi loodusest. Esmalt vaatasime saalis filmi Soomaa Rahvuspargist, mis on tuntud oma viie aastaajaga. Rahvuspargi ilme kujundavad viis rabalaama, mida eraldavad sealt läbi voolavad viis jõge. Nende kevadised ülejutused võivad ulatuda kuni 17 500 hektarini. Tutvusime kõrgsoode ehk rabade tekkeloo ja eripäraga. Peale soolade on seal ka lamminiite ja erinevaid metsakooslusi, kus on mitmekesine elustik.

Pärast filmi vaatamist sõitsime

Õpperajal matkamiseks oli imeilus sügisilm.

Riisa raba juurde, kus asub õpperada. Enne rajale minekut näitas retkejuht infotahvli kaardi juures rahvuspargi soode paiknemist ja selgitas laudteel liikumise reegleid. Õppekäigul tutvusime raba elustikuga, millised on selle tüüpilised taimed ja loomad, rabade tähtsusega inimesele ning nende kaitsmisega. Miks raba kõrgsooks nimetatakse, saime aimu, kui keerasime

laudteelt kõrvale metsa alla. Rada kulges puude vahel jõe poole. Üheskoos sai meelde tuletatud kõik tähtsamad puuliigid, mis Eestis kasvavad. Siis liikusime jälle mööda laudteed

murdeale eelnev kiire kasvuperiood, mil muutuvad nii keha kui meeleolu. Rutiinses kontrollis vaadatakse üle lapse tervislik seisund, alustades pikkuse, kaalu ja rühiga ning lõpetades silmanägemise, hingamiseldite ja vererõhu kontrollimisega," kirjeldas perearst ja professor Marje Oona tervisekontrollide sisu. "Tervisekontroll ei ole pelgalt tüütu kohustus või formaalsus, vaid võimalus märgata murekohti lapse kasvamis ja arengus. Näiteks teame Eesti kooliõpilaste tervisekäitumise uurin-

gust, et iga viies 11–15-aastane noor on ülekaaluline. Liigne kehakaal on tõsine terviserisk ja kui sellega jääb lapseas tegelemata, on suur võimalus, et ülekaal jääb püsima ka täiskasvanueas. Siis on sellest vabaneda hoopis keerulisem."

Marje Oona tõi välja, et perearstikeskuses tehtav kontroll on hea võima-

rabasse. Juhendaja näitas, millistele kohtadele soos ei tohi astuda: need on älvad, seal kasvab roheline nokkhein. Omapärane taim on huulhein, mis püüab oma lehtede näarmekarvadel asuvate kleepuvate tilkadega toiduks putukaid. Kidurate rabamändide vahelt võis leida ka marju: jõhvikaid, sinikaid ja kukemarju, suvel ka mura-kaid. Õnneks või kahjuks ei kohanud me ühtki sisalikku, rästikut ega muud looma. Õpperaja keskel on ilus laukajärv, mille kaldal tegime pikema peatuse, kus kõigepealt söime lõunaeineks kaasa võetud võileibu ja juustusaiu. Seejärel jagas retkejuht igaühele töölehe, mille ülesannete täitmine aitas kinnistada saadud teadmisi: näiteks milline on raba läbilõige. Tekstist tuli leida ja tabelisse kirjutada imetajate, lindude, putukate ja roomajate nimed. Viimasena tuli lahendada ristsõna sootaimede nimetustega. Töölehed täidetud, korjasime oma asjad kokku ja jalutasime mööda laudteed tagasi parklasse. Õppekäigu juhendaja kiitis meie õpilasi tubli kaasatõotamise eest. Kõigil oli meel hea ilusast päevast looduses.

Rahvakogu kutsub heaolu teemal arutlema

Tuleva aasta jaanuaris ja veebruaris koguneb Keilas, Kadriinas ja Elvas üle-eestiline rahvakogu, mis hakkab arutama, kuidas parandada eestimaalaste heaolu. Korraldajad ootavad huvilisi kandideerima kuni 30. novembrini.

Eestis on varem korraldatud viis rahvakogu: viimati toimus see Tallinna roheluse teemal, mis andis linnavalitsusele tugeva mandaadi rohealaseid hoida ja lisada. Seekordne rahvakogu toimub esmakordselt vabavahenduste algatusena, mitte riigi või omavalitsuse tellituna. Hea elu rahvakogu on erakonnapoliitikat sõltumatu.

Kutse heaolu üle arutlema saab 20 000 inimest

Hea elu rahvakogu moodustatakse juhuvalimi kaudu 30 eestimaalast, kes esindavad eri tunnuste alusel läbilõiget Eesti elanikkonnast. Selleks, et valim esindaks inimesi võimalikult mitmekülgselt, saab kutse rahvakogusse 20 000 inimest. Kutse saanud inimesed, kes on valmis rahvakogus osalema, peavad oma osalemishuvi registreerima.

Sel korral saavad kõik vähemalt 16-aastased eesti keelt kõnelevad Eesti elanikud end ka ise rahvakogusse registreerida. Osalemishuvi tuleb kirja panna hea elu rahvakogu kodulehe aadressil rahvakogu.info.

Meie teismelised ei jõua tervisekontrolli

Vaid 17 protsenti Valgamaa eelteismelistest jõuab perearsti juurde rutiinsesse tervisekontrolli.

Tervisekassa andmetel jõuab 11–12-aastaste laste vanuserühmas perearstikeskuses toimuvasse kontrolli igal aastal vaid umbes iga kuues Valgamaa laps. Perearstid hoiatavad, et seetõttu võivad jääda märkamata mitmed murekohad eelteismeliste füüsilises ja vaimses tervises.

Beebi- ja väikelapseas käivad vanemad lapsega tervisekontrollis aktiivselt, näiteks osales mullu 1-aastaste tervisekontrollis 95 protsenti maakonnas elavatest lastest. Lapse vanuse kasvades hakkab see näitaja aga langema, ulatudes eelteismeliste ehk 11–12-aastaste laste puhul kõigest 17 protsendini.

"11–12-aastastel lastel on algamas

murdeale eelnev kiire kasvuperiood, mil muutuvad nii keha kui meeleolu. Rutiinses kontrollis vaadatakse üle lapse tervislik seisund, alustades pikkuse, kaalu ja rühiga ning lõpetades silmanägemise, hingamiseldite ja vererõhu kontrollimisega," kirjeldas perearst ja professor Marje Oona tervisekontrollide sisu. "Tervisekontroll ei ole pelgalt tüütu kohustus või formaalsus, vaid võimalus märgata murekohti lapse kasvamis ja arengus. Näiteks teame Eesti kooliõpilaste tervisekäitumise uurin-

gust, et iga viies 11–15-aastane noor on ülekaaluline. Liigne kehakaal on tõsine terviserisk ja kui sellega jääb lapseas tegelemata, on suur võimalus, et ülekaal jääb püsima ka täiskasvanueas. Siis on sellest vabaneda hoopis keerulisem."

Marje Oona tõi välja, et perearstikeskuses tehtav kontroll on hea võima-

lus ka lapsevanemale tulla perearsti või -õega arutama, kui miski lapse käitumises või harjumustes teeb muret, olgu selleks söömisprobleemid, keerulised suhted eakaaslastega või raskused õppimisel. "Mitte ainult füüsilise, vaid ka vaimne tervis mängib tähtsat rolli meie laste heaolus," rõhutas perearst.

Kooliealiste laste tervisekontrollid toimuvad 1., 3., 7. ja 10. klassis õppeasutuses kohapeal ning neid viib läbi kooliõde. 11–12-aastaste ja 15–16-aastaste noortega tuleb kontrolliks pöörduda perearstikeskusesse, mis on lapsevanematele sageli uudiseks. Lapse rutiinne tervisekontroll perearstikeskuses on tasuta ja toimub vastavalt riiklikule lapse tervise jälgimise juhendile.

Lapse tervisekontrollide ajagraafiku ja sisu leiad aadressil www.tervisekassa.ee/lapsetervis

Asufarmi farmikompleksi detailplaneeringu koostamise ja keskkonnamõjude hindamise algatamine ja lähteseisukohtade kinnitamine

Tõrva Vallavolikogu 16.10.2025 otsusega nr 1-3/2025/14 algatati Asufarmi farmikompleksi detailplaneeringu koostamine ja keskkonnamõjude strateegiline hindamine.

Detailplaneeringu ala, mille suurus on ligikaudu 70 hektarit, asub Tõrva vallas Piiri külas. Planeeringualal asub aastakümneid töötanud farmikompleks. Kompleksi laiendus kavandatakse olemasolevatest tootmishoonetest lõunasuunda. Ala hõlmab katastriüksuseid, mis kuuluvad peamiselt eraomandisse ja osaliselt Tõrva vallale (teed).

Detailplaneeringu eesmärk on Asufarmi farmikompleksi kaasajastamine ja laiendamine ning biogaasi tootmise kavandamine, kinnistute jagamine, kinnistute maakasutuse sihtotstarbe ja ehitusõiguste määramine.

Algatatav detailplaneering järgib Tõrva valla üldplaneeringut, mille

kohaselt on valdavas osas planeeringuala maakasutuse sihtotstarve kaubandus-, teenindus- ja büroohoone ning tootmis- ja logistikakeskuse maa-ala, ülejäänud osas väärtuslik põllumajandusmaa.

Tegemist on olulise keskkonnamõjuga tegevusega ning detailplaneeringuga koos tuleb läbi viia keskkonna strateegilise hindamise (KSH) menetlus vastavalt keskkonnamõju hindamise ja keskkonnanähtimissüsteemi seaduse (KeHJS) nõuetele.

Detailplaneeringu käigus viiakse läbi topo-geodeetiline uuring (geodeetiline alusplaan).

Algatamise otsuse ja lähteseisukohtadega on võimalik tutvuda Tõrva valla veebilehel aadressil <https://kov.torva.ee/elukeskkond-teed-ja-ehitus/planeerimine-ja-ehitus/detailplaneeringud> ja Tõrva Vallavalitsuses aadressil Kevade tn 1, Tõrva.

LUGUPEETUD TÕRVA VALLA ELANIKUD!

EESTI
KONSERVATIIVNE
RAHVAERAKOND

EKRE

EKRE TÕRVA OSAKONNA JUHATUS TÄNAB KÕIKI, KES VALIMISTEL ANDSID OMA HÄÄLE MEIE KANDIDAATIDELE.

Seekord saime kolm mandaati, loodetavasti saame järgmistel valimistel teie abiga rohkem kohti volikogusse.

Meiega on liitunud sel aastal 18 uut liiget, nende hulgas on mitmeid noori, kes on täis energiat ning soovivad muuta oma kodukohta turvaliseks ja heaks paigaks – see teeb rõõmu.

Jätkuvalt oleme avatud ja kutsume meiega liituma Tõrva valla kodanikke. Jõudu ja tervist soovides

Allan Ilisson
EKRE Tõrva osakonna juhatuse esimees

Urmas Kivit

Allan Ilisson

Ivo Muru

Noorsootöö nädal 2025 – “Seal, kus võimalused sünnivad”

Sellel nädalal tähistame Noorsootöö nädalat, mille fookus on noorsootöö ja selle käigus omandatud kogemuste väärtustamine.

Noorsootöö on palju enam kui vaba aja sisustamine – see on noorte igapäevane toetus, julgustamine, kuulamine ja ideede elluviimise võimaldamine. Noorsootöötajad loovad turvalise ja kaasava keskkonna, kus noored saavad õppida, katsetada ja kasvada. Noortekeskuses osalevad noored huviringides, töötubades, laagrites ja rahvusvahelistes projektides, arendades koostööd, loovust ja ettevõtlikkust ja palju muud.

Tõrva valla noorsootöötajad on lisaks noorsootööle ka kogukonnaspetsialistid, kes ühendavad noorsoo-, kultuuri- ja raamatukogutöö. Uurime, mis pakub neile töös rõõmu ja milliseid raskusi see amet vahel kaasa toob.

Age Leesment, Tõrva Kogukonnakeskuse noorsootöötaja

Olen töötanud noorsootöötajana juba kuus aastat. Sellele teekonnale kutsus mind endine juhataja Maila-Liisa. Esimesed kolm ja pool aastat töötasin Riidaja Noortetoas ning seejärel jätkasin tööd Tõrva Avatud Noortekeskuses. Mul on nii laagrikasvataja kui ka noorsootöötaja kutse ning seljataga hulgaliselt väärtuslike koolitusi.

Noorsootöö on põnev ja vaheldusrikas – ükski päev pole teisega sarnane. Suurimat rõõmu pakuvad rahvusvahelised noortevahetused, laagrid ja suvekämpid, aga kõige enam teeb südame soojaks see, kui näen, kuidas noored kasvavad, muutuvad julgemaks ja leiavad oma tee.

Hummuli kogukonnaspetsialistid Maire Riit ja Eda Teder.

usuksid endasse ja näeksid, kui palju on neil tegelikult võimalik saavutada, kui vaid proovida.

Kristi Napast, Tõrva Kogukonnakeskuse noorte heaolu spetsialist

Minu töö on toetada noori, kes on koolitee pooleli jättnud või ei ole veel leidnud kohta tööturul. Mind motiveerib võimalus olla kellelegi toeks ning aidata neil leida eneseusk ja soov oma elu muuta.

Iga noor on erinev, seega lähenen individuaalselt – pakun nõustamist, aitan suhelda ametkondadega või olen lihtsalt olemas, see on vahel kõige olulisem. Üks inspireerivamaid edulugusid on 20-aastane noor, kes aasta kodus veetis, sest teda vaevus ärevus ning tal puudus toetav pere. Ta unistas aga kõrgkooli minemisest. Koos otsisime abi, tema eneseusk kasvas ja nüüd õpibki ta kõrgkoolis.

Sellised tulemused on võimalikud ainult koostöös noorsoopolitsei, lastekaitse,

tina olen juba üle kolme aasta taas seotud Riidaja Noortetoaga. Iga päev on erinev täis naeru, väljakutseid ja sooje kohtumisi. Tore on näha, et noored tunnevad end oodatuna ja neil on koht, kuhu pärast kooli tulla, kuigi nutiseadmed võtavad tihti liiga palju aega. Katsume koos väärtustada päriselu kohtumisi ja suhtlust.

Giia Tetlova, Ritsu Kogukonnakeskuse kogukonnaspetsialist

Ma ei saa öelda, et sattusin noorsootöösse täiesti juhuslikult – juba enne ametlikku algust olin vabatahtlikuna seotud tegevustega, mis keskendusid noortele. Nüüdseks olen noorsootöötajana tegutsenud üle nelja aasta. Algas polnud lihtne, sest noored panid mind proovile mu piire testides, kuid siin ma olen – endiselt rõõmuga seda tööd tegemas.

Noorsootöös köidab mind see, et iga päev ja iga noor on erinev. See mitmekesisus hoiab mind motiveerituna. Olen täiendanud end koolitustel, et paremini noori toetada ja läbipõlemist ennetada, ning mul on noorsootöötaja kutse, mille üle olen väga uhke.

Olen kirglik projektikirjutaja – see on minu viis luua noortele uusi võimalusi. Soovin, et neil oleks põnevaid laagreid, arendavaid väljasõite ja mõnus koht koosolemiseks. Toetan ka noori, kes ise projekte kirjutavad ja oma ideid ellu viivad.

Töö väljakutsed on seotud noorte rahutuse ja keskendumisraskustega, kuid just kannatlikkus ja järjepidevus aitavad neid mõista ja toetada. Rõõmu ja kordaminekuid on rohkem kui raskusi – see teebki selle töö tõeliselt väärtuslikuks.

Eliis Solom, Ritsu Kogukonnakeskuse kogukonnaspetsialist

Olen üles kasvanud Ritsu noortetoas, siin on veedetud lugematu arv toredaid hetki: loovusringid, ööbimised, väljasõidud ja isegi rahvusvaheline rongireis, millest sain osa võtta tänu noorsootööle.

Kui avanes võimalus ise Ritsu noortetoas tööle asuda, teadsin kohe, et tahan seda proovida. Mulle meeldib, et iga päev on erinev: saab midagi korraldada, mängida, meisterdada või lihtsalt noortega juttu ajada. Alustasin tööd alles septembris, seega olen veel värske ja ise ka noor, aga tunnen juba, et olen saanud õigesse kohta. Siin saan olla noorte jaoks olemas, neid kuulata ja toetada.

Maire Riit, Hummuli Kogukonnakeskuse kogukonnaspetsialist

Alustasin Hummulis tööd üle kolme aasta tagasi – esmalt kultuuri- ja noorsootöötajana, hiljem lisandus ka raamatukogutöö. Kuna noored on oluline osa

meie kogukonnast, sidusime noorsootöö loomulikult ka kogukonnatööga.

Selles töös motiveerib mind kõige rohkem see, kui noored ise näitavad üles huvi ja tahavad kaasa lüüa. Paraku ei ole see alati lihtne – noorte huvid on erinevad ning sobivate tegevuste leidmine võib olla paras väljakutse. Kuid iga kord, kui noor leiab endale midagi, mis talle päriselt meeldib, on tunne, et tehtud töö on läinud õigesse kohta.

Eda Teder, Hummuli Kogukonnakeskuse kogukonnaspetsialist

Mulle meeldib mu töö väga ja ma ei kujuta ette, kui ma seda enam ei teeks. Mõisas toimetamine on põnev ja mitmekesine. Noori on praegu küll vähem kui varem – kunagi lasid nad lausa koolist jalga ja tulid noortekasse, aga ajad ja huvid on muutunud. Ka Hummuli Kooli sulgemine on oma jälje jätnud.

Rõõm on aga see, et meie majas on ka lasteaed ning teeme nendega tihti koostööd – näiteks käisime just ettelugemispäeval lastele unejuttu lugemas. Olen varemgi teinud sarnast tööd Hiiumaal, kui pärast kolhoosiaega töötasin kultuurikeskuses, kus samuti tegelesin noorte ja raamatukoguga.

Koos Mairega anname parima, et meie mõis oleks avatud ja hubane paik kõigile, nii noortele kui vanadele.

Hoolitseme maja eest, loome kogukonnatunnet ja teeme seda kõike suure rõõmuga. Ja pealegi on meil üliilane kollektiiv.

Triin Jõgisuu, Tõrva Kogukonnakeskuse juhataja

Sattusin noorsootöösse peaaegu kaks ja pool aastat tagasi, tehes täieliku tööalase pöörde raamatupidajast noortekeskuse juhatajaks. Noorsootöö on väga vaheldusrikas ning kõige rohkem meeldib mulle, et ükski päev pole teisega sarnane: ühel päeval värvid seinu, teisel päeval kokkad või mängid noortega ja nädala lõpus lendad rahvusvahelisele õpirändele. Mis saaks olla põnevam?

Kõige toredam on näha, kuidas noored ise initsiatiivi võtavad ja tegutseda tahavad. Just viimasel aastal olen saanud olla toeks mitmele noorte omaalgatusele: alates suurte ürituste korraldamisest kuni igapäevaste noortekeskuse tegevusteni. Usun, et igas noores peitub väike annus ettevõtlikkust ning õigesti suunates saavad nad hakkama suurte ja toredate asjadega.

Kui sa pole veel oma kodukoha noortekeskuses käinud, astu kindlasti läbi ja vaata, mis seal toimub! Alati leidub keegi, kellega juttu ajada, ideid vahetada või lihtsalt aega veeta.

Kohtume noortekas!

Tõrva Avatud noortekeskuse noorsootöötajad Age Leesment ja Aigi Treumuth ning NGTS noorte heaolu spetsialist Kristi Napast.

Töö tegelike vilju näen sageli alles aastate pärast, kui mõni noor tuleb juttu rääkima või jagab oma edusamme.

Aigi Treumuth, Tõrva Kogukonnakeskuse kogukonnaspetsialist

Noorsootööga alustasin 2018. aastal Häädemeeste Huvikeskuses ning üsna pea sain aru, et töö noortega on see, mida tahan teha ka tulevikus. Soov oma teadmisi ja oskusi noorsootöö valdkonnas arendada viis mind 2023. aastal Viljandi Kultuuriakadeemiasse kogukonnahariduse ja huvitegevuse erialale, kus spetsialiseerun draamapedagoogikale. Samal aastal alustasin tööd Häädemeeste Keskkooli huvijuhina. 2024. aastal tõi elu mind Tõrva, kus jätkan rõõmuga noorsootöö tegemist.

Soovin innustada noori olema loovad, enesekindlad ja ettevõtlikud – et nad

sotsiaaltöötajate, koolide ja teiste partneritega. Kui mul oleks võlukepike, kaotaksin maailmast kiusamise – see takistab sageli noorte arengut ja sulgeb tuleviku võimalusi. Iga noor väärib keskkonda, kus teda mõistetakse ja toetatakse.

Anne Jaakson, Riidaja Kogukonnakeskuse kogukonnaspetsialist

2011. aastal avati Riidaja Kultuurimaja endises grimmiruumis Riidaja Noortetuba, mille juures oli mul suur rõõm olla. See oli soe ja südamlilik algus – koht, kus noored said kokku tulla, aega veeta ja üheskoos tegutseda. Kolme aasta jooksul käisime suvekoolidel, osalesime rahvamajade ööl ja korraldasime kinoõhtuid, luues noortele turvalise ja oma koha.

Elu viis mind vahepeal teistesse tegevustesse, kuid nüüd kogukonnaspetsialis-

Hea Tõrva Muusikakooli vilistlane, muusikasõber ja lapsevanem!

Tule ja tähistame koos meiega Tõrva Muusikakooli 40. juubelit pidulikult kontsert-aktusel.

Enne kontserti, kell 14-15 on muusikakooli ukseid avatud vilistlastele

meie uues kodus aadressil Männiku 5.

Sündmusel esitletakse ka vastvalminud raamatut "Tõrva muusikakool 40", mida on võimalus kohapeal soetada hinnaga 26 eurot.

Tõrva Muusikakool 40

Juubelikontsert

• Tõrva Muusikakooli raamatu esitus

22.november kell 16.00
Tõrva Kirik-Kammersaal

Tauno Otti: enne sõja puhkemist on rida märke ja sündmusi, milleks saab ja tuleb valmis olla

Küsitles: Egon Ilisson

Tänavune aasta on meile kohalikele Kaitseliidule eriline. Juunis tähistas Kaitseliidu Valgamaa maleva Helme üksikkompanii pärast taasiseseisvumist esimest korda oma aastapäeva Helme kiriku juures. Aasta alguses sai üksikkompanii pealikuks noor ja teotahteline Tauno Otti.

Võtsimegi uue pealiku ühendust, et uurida, kuidas IT-haridusega Otti koos teiste kohaliku kompanii inimestega järjepidevalt tegutsevad selle nimel, et me võiksime end turvaliselt tunda.

Kui kaua oled sa Kaitseliidus olnud, mis oli ajendiks liitumisel?

Olen Kaitseliiduga seotud alates lapsepõlvest, olles kõigepealt aastaid noorkotkas ning astudes seejärel 2011. aastal tegevliikmeks (sel ajal sai seda teha juba 16-aastaselt). Kaitseliitu astumine oli mulle loomulik samm, sest huvitun riigikaitsest ja hoolin kodumaast. Kaitseliidus saan oma teadmisi Eesti iseseisvuse hoidmiseks rakendada, omandada uusi oskusi ja olla alati valmis tagama nii meie kui lähümbruse julgeolekut.

Pärast Venemaa sõjategevuse algust Ukrainas hakkasid Kaitseliidu read Eestis jõudsalt täienema. Kuidas see statistika on Tõrva puhul ning kas see on jätkuvalt tõusutrendis?

Tõmbekeskustes oli liikmete arvu kasv selgelt tuntuks ja see jätkub. Tõrva piirkonda see trend kahjuks ei jõudnud. Me pole eraldi analüüsi teinud, miks see nii on – võimalik, et info ei ole olnud piisavalt kättesaadav või ei teata, mida konkreetselt Kaitseliiduga liitudes tegema peab hakkama. Samas usun, et Tõrva vallas on piisavalt kodanikke, kes oleksid valmis vabatahtlikult panustama. Sestap tuleb töötada selle nimel, et Kaitseliidu tegevus oleks nähtav ja selgesti arusaadav ka see, kuidas liituda ja mida liikmetelt oodatakse ehk millega saab keegi oma panuse anda. Nõnda kasvab loodetavasti ka Tõrva piirkonnas Kaitseliidu liikmete arv.

Kui turvaliselt Tõrva valla elanikud peaksid end tundma? Kui suur osa on turvalisuse tagamisel Kaitseliidul ning kas või millal peame valmis olema, et Vene väed meie õuele jõuavad?

Kui räägime sõjalisest ohust, siis otsust ohtu meil praegu ei ole. Kaitseliit on territoriaalne üksus ja meie tegevusala on Tõrva valla piirides. Nii sõja ajal kui ka mistahes kriisi korral on meil selge roll, kuid me ei tegutse kunagi üksi, vaid teeme koostööd Politsei ja Piirivalvemeeti, Päästeameti, kohaliku omavalitsuse ja ka teiste organisatsioonidega. Usun, et Kaitseliiduga liitlastega teeb kõik selleks, et ükski Vene väeüksus meie õuele ei jõuaks. Küll aga peame tänapäeval valmis olema infooperatsioonideks ja võimaliku „viienda kolonni“ tekitatud kahjudeks. Reaalset niioelda saapatallaga piiri ületust ei olegi alati enam vaja, sest bitid ja baidid (massiline valeinfo) suudavad edukalt külvata segadust ja hirmu ning inimesi ükskõik-

Tauno Otti rõhutab, et riigikaitseks saab panustada Kaitseliidus ka mittesõjalistes rollides. Foto: Egon Bogdanov

le vastandada. Samuti on oluline mõista seda, et tõenäoliselt ei alga sõda päeva-pealt. Enne on rida märke ja sündmusi, milleks saab ja tuleb valmis olla. Meie roll on hoida pea selge, tegutseda süsteemselt ja seista kogukonna kindlustunde eest.

Mida Tõrva valla elanik ise saaks ära teha, kui ta pole reservväelane ega Kaitseliidu liige, aga tahaks olla sõjalisteks kriisideks valmis?

Kõige lihtsam on alustuseks minna Päästeameti portaali aadressile www.olevalmis.ee, kus on kirjas käitumisjuhised erinevates kriisiolukordades tegutsemiseks, sealhulgas sõjalise konflikt korral. Mida rohkem olete sina ise ja on su lähedased kriisideks ette valmistunud, seda vähem on paanikat ja rohkem on tegutsemisruumi. Kui aga on soov osatada kriisiolukordades teadlikumalt käituda ja teisi aidata, on kõige lihtsam viis liituda Kaitseliidu või Naiskodukaitsega. Kuid panustamisvõimalusi leidub ka teistes vabatahtlikes organisatsioonides ning kui oled ettevõtja, siis toeta ja soodusta oma töötajate osalemist reservõppekoogunemistel.

Oled nüüdseks olnud 8 kuud Helme üksikkompanii pealik. Mis roll Kaitseliidul kohalikus kogukonnas on ja mis osas see sinu juhtimisel võiks muutuda?

Kaheksa kuud on lühike aeg, kuid oleme jõudnud juba nii mõndagi ära teha. Kui

varem võis meie tegevus natuke varjus olla, siis minu selge eesmärk on nähtavus ja selgitustöö: räägime, mida ja miks me teeme ning tutvustame, kuidas kaasa lüüa – oleme oma kogukonnas kesksel kohal. Tahan, et inimesed näeksid, kuidas kaitseliitlaste oskused kanduvad üle igapäevaelu: meeskonnatöö, abivalmidus, konstruktiivne mõtlemine jne. Samuti osaleme Tõrva siseturvalisuse noorteringis koos teiste julgeolekuorganisatsioonidega.

Kaitseliidu Helme üksikkompaniile kuulub Kamersaali kõrval asuv maja (Valga mnt 44), mis paljudel meeles kui "Siri pood". Tegemine on vana ja ajaloolise majaga, mis paraku üsna kehvast seisust. Mis plaanid Kaitseliidul selle majaga on? Kaitseminister Tõrvat külastades seda renoveeritavate ehitiste hulgas igatahes ei tutvustanud.

Kaitseminister ei pruugi paratamatult kõigi malevate ja üksikkompaniide kinnisvaraga detailideni kursis olla. See maja kuulub Kaitseliidule juba pikemat aega ja eesmärk on, et sellest saab Helme üksikkompanii kodu. Sama katuse all saavad tegutseda ka Naiskodukaitse, Noored Kotkad ja Kodutütred ning teised partnerorganisatsioonid. See oleks koht, kus regulaarselt koguneda, korraldada väljaõpet ja noorteuiritusi. Seega vi-

sioon on paigas. Tahaksime taastada vana ajaloolise maja nii, et see kannaks edasi järjepidevust ja oleks samas tänapäevaseks kasutatav. Renoveerimine on seni olnud keeruline, kuid asjad liiguvad paremuse poole. Juba lähiajal plaanime ära teha mõned olulised tööd, näiteks katuse vahetuse. Kohalik omavalitsus on meid selles toetanud – oleme tänulikud, et ka uus koalitsioon on meiega arvestanud. Hõikan siinkohal ka välja, et kui keegi soovib maja renoveerimist toetada, on abi alati teretulnud. Võtke julgelt ühendust!

Kõige enam kardetakse ilmselt seda, mida ei mõisteta või milleks valmistunud ei olda. Kas sinu hinnangul külvatakse meedias ja avalikus kommunikatsioonis võimalikku sõjahirmu liiga palju?

Ma ei usu, et eesmärk oleks sõjahirmu külvata, vaid valmistada rahvast ette olukorraks, mis kõige halvemate tingimuste kokkulangemisel võib tekkida. Me ei saa muuta oma geograafiat ega ajalugu, küll aga saame suurendada inimeste teadlikkust. Hirm tekib siis, kui mingeid sõjalisi juhtumeid esitatakse ilma kontekstita, näiteks üks lühike õhuruumi rikkumine ei võrdu peatselt algava sõjaga. See on küll tõsine rikkumine, kuid mastaabilt ja kestuselt piiratud. Kui vajalikud selgitused puuduvad ja proportsioonitaju hajub, tekivad kuulujutud ja spekulatsioonid, mis õhustavad turvatunnet.

Mida üldse Kaitseliidu õppustel praktiliste asjadena õpitakse ning kui palju ühel tavalikmel aastas Kaitseliidule umbes aega kulub?

Võimalusi on palju ja eri tasemetel. Alustuseks toimub klassikaline jalaväe väljaõpe ehk baaskursus, millele lisanduvad spetsiifilised erialad (kuulipilduja, tankitõrje, parameedik/sanitar, pioneer jne). Lisaks on võimalik astuda Kaitseliidu kooli, kus saab õppida jao- ja rühmaülemaks, omandada droonijuhtimise, instruktori- ja staabitöö oskusi, läbida elulujäämiskursusi ja palju muud. Õppustel harjutame eelmainitud oskused tervikult vastavalt meile määratud sõjaaja ülesandele. Väljaõppes osalemine vähendab hirmu ja kasvatab enesekindlust. Samuti on Kaitseliidus võimalik osaleda rahvusvahelistes programmides ja väliskoolitustel.

Kaitseliitu saab panustada ka mittesõjalistes rollides, mis hoiavad kogu süsteemi töös: logistika ja transport, toitlustus, meditsiin, vaatlus, kommunikatsioon, IT ja sidelahendused, drooniopeeraatorid jne.

Ajakulu on individuaalne. On kaitseliitlasi, kes panustavad 600+ tundi aastas, kuid üldiselt leiab iga kaitseliitlane 4–5 nädalavahetust aastas, et võtta osa väljaõppes ning osaleda tähtpäevadel ja kohalikel üritustel.

Ka noortele on Kaitseliidul palju pakkuda. Mis on peamised põhjused, miks noored peaksid liituma?

Noorkotkastele ja Kodutütardele korraldatakse huvitavaid ja toredaid laagreid ja väljaõpet, kus omandatakse erinevaid kasulikke nõ metsatarkusi (orienteerumine, tuletegemine eri vahenditega, esmaabi, sõlmed jne), arendatakse meeskonnatööd ja juhtimisoskusi ning leitakse häid sõpru. Laagrid toimuvad nii suvel kui ka talvel ja on eri teemadel (näiteks turvalisus-, laske-, ja seikluskasvatustlaagrid). Samuti toimuvad erinevad võistlused. Noorkotkad võtavad mõõtu mitmesugustes oskustes, suusatamises, laskejooksus, orienteerumises, kabes, males ning sport- ja õhupüssist laskmises. Noorte vaieldamatu lemmiküritus on Mini-Erna luurevõistlus. Kodutütred osalevad Ernakese luurevõistlusest ning võistlevad sarnaselt poistega suusatamises, laskejooksus, orienteerumises, laskmises, kabes ja esmaabis.

Keda te enda ridadesse ootate ja kust leida infot?

Ootame oma ridadesse kõiki teotahtelisi Eesti mehi ja naisi, kes tahavad vabatahtlikult panustada riigikaitseks ja läbi selle kogukonna turvatundes seda nii sõjalistes rollides kui ka neid toetavates funktsioonides. Leiame igapäevale sobiva võimaluse – ka sel juhul, kui sa praegu elad mujal, aga soovid Tõrva valla heaks tegutseda.

Lisainfot leiab aadressilt www.helme.ee. Samuti võib mulle otse kirjutada e-posti aadressil tauno.otti@kaitseliit.ee. Oleme avatud ka koostööle erinevate organisatsioonide ja ettevõtetele.

Juubelipeod Norras

Arvo Lasting

Esimest korda külastasin Byneset' sõpruskogudust Norras 1996. aasta kesksuvel, kui meie kogudused olid kaks aastat tutvavad olnud. Tollel reisil osalesime meie sõprussuhete juhi Audun Slettahjelli suurel 50. juubelipeol. Pigem on meie sõprussuhete juhiks olnud Auduni abikaasa Ann-Elin Slettahjell, kes augustikuus sai juba 80-aastaseks. Teisigi sõpru ja sõbrannasid seal sai 80-aastaseks ning neile korraldati septembri keskel pidulik õhtu. Juurde liideti ka minu 50. juubel – aeg on nõnda lennanud, et olen järele jõudnud.

Peoõhtu algas Byneset' kirikus kontserdiga, kus laulis kohalik meesansambel ja nooruke Line Tønnesen Norberg mängis tšellot. Kontserdikavasse mahtus mitu tervituskõnet, mis seekord siiski liiga pikalt ei kestnud. Kontserdile järgnes pidu Esp palvemajas, kuhu juubilarid olid toonud oma kooke maitsta.

Juubelikoosviibimisi ja visiite oli nädalavahetuse jooksul veelgi. Pü-

Kuldleerilapsed

hapäeval toimus aga mitmekülgne jumalateenistus kirikus. Tähelepanu fookuses oli kolme beebi ristimine. Kogudusele esitleti ka noortegrupi, kes alustas kevadeni kestvat leerikooli. Samuti esitleti kuldleeri gruppi, keda aga pikemalt kirikus ei õnnistatud ega isegi armulauda ei jagatud. Kuldleer suundus pärast jumalateenistust oma toredale peo-

le, mida kogesin Byneset's aastaid tagasi, kus korraldati lõunasöök, lauldi ja jutustati palju. Kuldleeris osaletakse umbes 70-aastastena.

Mägise ja hästi arenenud Norra daamid ning härrad on kõrgemateski aastakümnetes tragid ja heas vormis. Saame neile oma südames pühendada häid soove ja eestpalveid.

KIRIKUTEATED

Jumalateenistused Helme kirikus

Pühapäeviti kell 11. Igavikupüha **23. novembril**.

Jumalateenistused Taagepera kirikus

9. novembril kell 14

23. novembril kell 14 koos armulauaga. Mälestame lahkunuid.

Tõrva Misjonimajas

Jumalateenistused toimuvad **kuu 1. ja 3. pühapäeval** kell 15.

Küsimuste-vastuste õhtu toimub **neljapäeviti** kell 18.

Kontaktandmed:

Eesti Evangeelse Luterliku Kiriku Helme Maarja kogudus

e-post arvo.lasting@eel.ee, tel 524 9654 ja 763 3340. Facebook: Arvo Lasting
Arveldusarve Swedbankis EE51220001120082428

Eesti Evangeelse Luterliku Kiriku Taagepera Jaani koguduse

arveldusarve Swedbankis EE842200221013466795

Tõrva Immaanueli kogudus,

e-post torva@kogudused.ee, tel 518 2605, arveldusarve EE884204278621942100

Reakuulutus:

Muld, liiv, killustik, graniitkillustik ja freesipuru koos kohaletoometamisega Lõuna-Eestis. Teeme Sinu vajaduste jaoks parima pakkumise – helista ja lepime kokku! Tel 5191 0983 Viljo

Korstnate ehitus ja remont koos vajalike plekitöödega
5618 9517 või joosep.sepp@mail.ee

Korstnapitside ehitus ja remont. Tel 5557 9399

Ostan nostalgilisi nõusid ja serviise, vaase, keraamikat. Lisaks nahast karpe, seinapilte, kellasid, kujusid, merevaigust ehteid, prosse, sõlgi. Erinevate retroesemete ja kolimisjääkide ost! Tulen ise kohale – raha kohe kätte! 5356 0761 Liina

RAO METALL on rohkem kui 10 aastase ajalooga ettevõtte, kes ostab neljas Eesti paigas kokku vanametalli.

TASUTA vanametalli käru kaheks tunniks.

Tõrva teenindusplats

Avatud:

E-R 9-17

L 10-14

Kontakt +372 5300 5356
raometall@gmail.com

Võtame vastu autoromusid!

www.raometall.ee

Reklaami Tõrva Teatajas

Hinnakiri leitav Tõrva
valla kodulehelt

Kirjuta:

kuldne@kuldne.com
või 5373 6992

THKK müüb!

Toores lepp - pikkused 25 kuni 60cm, hind 58-65eur

Kuiv lepp - pikkused 30, 40cm, hind 75eur

pikkus 50cm, hind 70eur

Tel: 565 1820

Sõiduautode ja vanametalli KOKKUOST ALATI HEAD HINNAD

5198 1222

PETSERI 38A, VALGA
www.tolmets.ee

Saekettide valmistamine,
teritamine ja parandamine.

Hüdrovoolikute
valmistamine.

Hüdroromar OÜ tel. 5629 4013

Kõikide autode professionaalne hooldus ja remont

- rehvivahetus
- rehvide müük
- õlivahetus
- veermiku remont
- pidurite remont
- varuosade müük

Car Room

+372 5569 9866

Autoremont: Helme, Kooli 13

TEHASEPOOD

VOODID, MADRATSID, DIIVANID
TÖÖSTUSE 10, TÕRVA

E - R

08:00-16:30

**LAUPÄEVITI
10:00-14:00**

Info +372 5538480

Sime Beds

KEVADE KESKUSE ARVUTIPOOD

- Arvutite hooldus ja remont
- Uued ja kasutatud arvutid
- Kaamerate paigaldus
- VHS digitaliseerimine
- Paberfotode digitaliseerimine

Kauplus avatud E-N 12:00-17:00

Väljakutsed E-N 9:00-12:00, R 9:00-17:00

info@silverarvuti.ee või 5015282

OSTAN METSA- JA PÖLLUMAAD

TELEFON 552 7322

Me täname!

Täname teid, head 900 tõrvakat, et usaldasite oma hääle valimistel meile!

Me täname südamest võimaluse eest viimasel kaheksal aastal Tõrva valda hoida, arendada ja suunata! Oleme selle aja jooksul suutnud valla ning selle inimeste eluolu parandamiseks vallaelarve ja toetusrahade toel investeerida enam kui 15 miljonit eurot. Oleme viinud läbi mitmeid olulisi reforme, käivitanud uusi algatusi ja hoidnud vanu traditsioone. Seisame selle eest, et see hoog ei raueks ja Tõrva vald oleks Lõuna-Eesti parim paik elamiseks, külastamiseks ja investeerimiseks!

Võite kindlad olla, head toetajad, et jätkame parema Tõrva valla eest seismist ka edaspidi. Selleks vajadusel lükates uut võimuliitu tagant, tõmmates eest või vahetades välja, kui asjad ei liigu.

Tõe kriteerium on teatavasti praktika ja tehtu edukust nii minevikus kui tulevikus on õige hinnata tegudega. Meenutuseks loetelu mõningatest olulistest tegevustest, mis meie meeskond tõrvakate eluolu parandamiseks viimase kaheksa aasta jooksul tegi:

- alustasime tasuta toidu pakumise kõigides lasteaedades;
- uuendasime Tõrva linna keskväljaku;
- ehitasime valmis kauaoodatud vee- ja saunakeskuse Tõrva Veemõnula;
- uuendasime Tõrva Gümnaasiumi staadionit ja silda;
- Tõrva Tervisekeskus sai uue kuue ja sisu;
- Tõrva Gümnaasiumi B-korpus sai soojustuse ja ventilatsiooni;
- uuendasime tänavavalgustust üle terve valla;
- uuendasime Helme aleviku küttesüsteemi;
- ehitasime valgustatud kergliiklustee Tõrvast Roobeles ning rajasime valgustuse Tõrva-Ritsu, Hummuli ja Soontaga kergliiklusteele;
- Tõrva Muusikakool sai oma maja;
- rekonstrueerisime Ritsu põhitänavad;
- ehitasime Vanamõisa järve äärde uue vettelhüppetorni;
- viisime ellu noorte perede koduprogrammi;
- rakendasime mitmeid aastaid Kagu-Eesti spetsialistide eluasemete toetusmeedet;
- ehitasime Tõrva keskristmikule skulptuuri "Emapu";

- Mulgi Elamuskeskus sai valmis;
- Hummuli ja Riidaja mõisahooned said rahasüsti;
- kutsusime ellu toetuse erateede parandamiseks;
- soetasime generaatoreid ja erinevaid abivahendeid ning koostasime kriisiplaani, et olla valmis erinevateks kriisideks;
- alustasime kaasava elarve rakendamise;
- rajasime kunstlume tootmissüsteemi Tõrva terviseradadele;
- rekonstrueerisime Hummuli laululava tantsuplatsi;
- ehitasime Tõrvallile lasteaiale uue küttesüsteemi;
- ehitasime uued bussiootepaviljonid Helme kalmistu juurde ja valla teistesse paikadesse;
- Tõrva haigla hoone sai uue katused ja aknad ja toad paremasse korda;
- laiendasime noortele pakutavaid huviringe ja hoidsime osalustasud madalal;
- tegime Helme kalmistu ette parkla;
- rajasime Pokardi külla uue vee- ja kanalisatsioonisüsteemi;
- uuendasime Karjatnurme kanalisatsioonisüsteemi;
- rajasime kogukonnakeskused Ritsu, Alale, Hummullisse ja Riidajas;
- toetasime Taagepera, Koorküla, Jõgeveste ja Karjatnurme külaseltside tegevust;
- jätkasime Helme kiriku- ja lossivaremete konserveerimist;
- vähendasime valitsemiskulusid;

- ehitasime noortele uue skatepargi noortekeskuse kõrvale;
- uuendasime mänguväljakuid Sõpruse pargis ja KEKI linnaosas;
- ehitasime uue mänguväljaku Helmesse.
- alustasime Väärikate Ülikooliga.

Anname üle hästi hoitud Tõrva valla juhtimise. Seda nii ettevalmistatud tegevustes, vallaelarve olukorras kui olulistest mõõdikutes.

Ettevalmistatud ja töös olevad projektid:

- kõrtsihoone ümberehitamine multifunktsionaalseks vabaaja keskuseks – rahastamisotsus on olemas ja ehitushange käimas (kogumaksumus 2 400 000 €, toetus 1 340 000 €);
- Tõrva Gümnaasiumi A-korpuse soojustamine ja ventilatsioon, rahastusotsus olemas (kogumaksumus 1 560 000 €, toetus 1 092 000 €);
- Helmesse sotsiaalmaja, rahastusotsus olemas (kogumaksumus 1 468 550 €, toetus 1 174 840 €);
- Helme ordulinnuse arendamine, toetusotsuse ootel (kogumaksumus 909 500 €, toetus 765 500 €);
- Helme tööstusala rajamine, toetusotsuse ootel (kogumaksumus 1 550 000 €, toetus 1 165 000 €);
- KEK-i multifunktsionaalse mänguväljaku, toetusotsuse

- ootel (kogumaksumus 90 000 €, toetus 25 000 €);
- uus jäätmejaam, toetusotsuse ootel (kogumaksumus 807 000 €, toetus 645 000 €);
- suusa- ja liikumisradade hooldustraktor, rahastamisotsus olemas, hange tehtud (kogumaksumus 80 000 €, toetus 80 000 €);
- raamatukogu uuendamine (kogumaksumus 105 450 €, toetus 52 725 €);
- Veski tänava kõnnitee rekonstrueerimise ehitusprojekt on ette valmistatud;
- Vanamõisa ranna-ala arendamine, toetusotsuse ootel (kogumaksumus 110 000 €, toetus 83 000 €);
- kultuurfestival Võnge on osa Tõrva 100 ja Tõrva Tule-Päevade programmist;
- Tõrva 100 raames toimuva ooperi "Porgy ja Bess" ja Tõrva ooperipäevade korraldamine on käimas.

Olulised mõõdikud:

- Tõrva valla elanike arv on 01.10.2025 seisuga 5875.
- Elanike rändesaldo on viimasel 4 aastal +52 inimest.
- Valla laenukoormus 4 648 427 € ehk 37,8% põhituludest.
- Töölepinguga töötajate arv vallavalitsuses ja selle hallatavates asutustes on 241,5 inimest.
- Palgakulu valla palgal olevatele töötajatele aastas on 6 612 165 € ehk 50,5% koguelarvest.

PAREM